

UCHWAŁA NR 491/105/20
ZARZĄDU POWIATU PSZCZYŃSKIEGO

z dnia 25 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia przez Zarząd Powiatu Pszczyńskiego oraz przedstawienia Radzie Powiatu Pszczyńskiego „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku”.

Na podstawie art.32 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 920), w związku z art.18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 1219 z późn. zmianami)

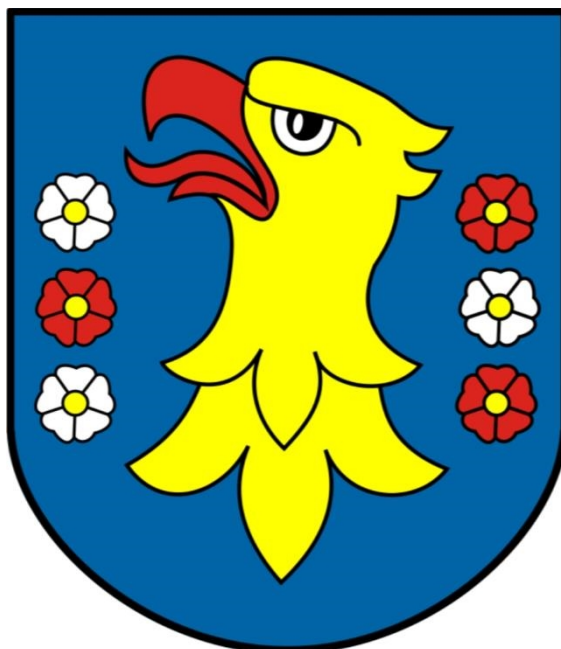
Zarząd Powiatu
uchwała:

§ 1. Przyjmuje się i przedstawia Radzie Powiatu Pszczyńskiego „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ZARZĄD POWIATU PSZCZYŃSKIEGO

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PSZCZYŃSKIEGO

w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku

Opracowała:
Maria Adamczyk
Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Starostwo Powiatowe w Pszczynie

Listopad 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa prawna opracowania	3
1.2. Cele i funkcje programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego	4
1.3. Cel i przedmiot opracowania	4
2. Stan środowiska naturalnego w Powiecie Pszczyńskim w latach 2018 – 2019....	5
2.1. Monitoring powietrza atmosferycznego	5
2.1.1. Wyniki monitoringu jakości powietrza w powiecie pszczyńskim	8
2.2. Monitoring hałasu	13
2.2.1. Wyniki pomiarów hałasu prowadzonych na terenie powiatu pszczyńskiego	16
2.3. Monitoring pól elektromagnetycznych	19
2.3.1. Wyniki pomiarów promieniowania elektromagnetycznego prowadzonego na terenie powiatu pszczyńskiego	20
2.4. Monitoring wód powierzchniowych	26
2.4.1. Monitoring wód powierzchniowych na terenie powiatu pszczyńskiego	31
2.5. Monitoring wód podziemnych	34
2.5.1. Monitoring wód podziemnych na terenie powiatu pszczyńskiego	35
3. Stopień realizacji celów, kierunków interwencji zadań przyjętych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego	38
3.1. Kierunki interwencji zadań przyjętych w Programie	38
3.1.1. Obszar interwencji – powietrze atmosferyczne	38
3.1.2. Obszar interwencji – ochrona gleb i powierzchni ziemi	38
3.1.3. Obszar interwencji – ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	39
3.1.4. Obszar interwencji – ochrona przed hałasem i polami elektromagnetycznymi	40
3.1.5. Obszar interwencji – ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi	41
3.1.6. Obszar interwencji – gospodarka odpadami	41
3.2. Monitoring realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego	42
3.2.1. Zasady monitoringu realizacji <i>Programu</i>	42
3.3. Stopień oraz koszty realizacji zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego w latach 2018 – 2019	46
4. Ocena realizacji Programu ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego	52
5. Materiały źródłowe	56

1. Wstęp

Niniejszy raport został sporządzony w myśl art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2020, poz. 1219 z późn. zm.). Raport odnosi się do okresu sprawozdawczego od 01.01.2018 do 31.12.2019, w związku z czym obejmuje swoim zakresem realizację zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024” przyjętego Uchwałą Nr XXXVII/288/18 Rady Powiatu Pszczyńskiego z dnia 18 stycznia 2018r.

1.1. Podstawa prawna opracowania

Podstawą opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 za lata 2018 -2019” (zwanego dalej Raportem) jest art. 18ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. z 2018, poz. 799 z późn. zm.). Zgodnie z art. 17 wyżej wymienionej ustawy organ powiatu sporządza program ochrony środowiska, a co 2 lata opracowuje się raporty z wykonania niniejszych programów. W związku z ustawą Prawo ochrony środowiska, politykę ekologiczną państwa, zgodnie z którą opracowywane były programy ochrony środowiska, zastąpiono polityką ochrony środowiska, która m.in. winna być prowadzona za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Zgodnie z art. 14 ust. 1. wyżej wymienionej ustawy polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1295 z późn. zmianami). Wprowadzone zmiany przepisów prawnych zmieniły założenia i wytyczne metodyczne opracowania programów ochrony środowiska.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest raport z wykonania w latach 2018 – 2019 celów i zadań zapisanych w dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024”(zwanym dalej Programem Ochrony Środowiska), stanowiącym instrument długofalowego zarządzania środowiskiem oraz element ciągłości i trwałości działań władz Powiatu na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju środowiska.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących struktury raportu z realizacji programu ochrony środowiska.

1.2. Cele i funkcje programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego

Strategia długoterminowa „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024” stanowi podstawę planowania działań w zakresie ochrony środowiska w latach 2016-2024 na terenie powiatu. Strategia do roku 2024 roku została sformułowana w oparciu o ocenę stanu istniejącego, tendencje mające istotne znaczenie dla przyszłości powiatu i najważniejsze kierunki rozwojowe. Została ona opracowana w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, dla których zdefiniowano długoterminowe cele i opisano strategię ich osiągnięcia. Strategia Programu ochrony środowiska ma na celu zachowanie najcenniejszych elementów środowiska i poprawę jego stanu.

1.3. Cel i przedmiot opracowania

Głównym celem Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz efektów działań zapisanych w „Programie ochrony środowiska”. Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów określonych w Programie Ochrony Środowiska. Zakres Raportu obejmuje w szczególności:

- aktualny stan środowiska powiatu pszczyńskiego na podstawie danych z monitoringu prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- wykaz priorytetów ekologicznych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska poddanych analizie,
- wykaz zrealizowanych przedsięwzięć wraz z poniesionymi kosztami,
- wnioski z monitoringu realizacji Programu,
- wskazanie głównych zagrożeń w realizacji Programu.

2. Stan środowiska naturalnego w Powiecie Pszczyńskim w latach 2018 – 2019

Informacje niezbędne do oceny stanu środowiska naturalnego oraz określenia zachodzących w nim zmian w okresie sprawozdawczym, pochodzą z danych przekazanych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach. Nowelizacja ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska z 2018 r. (ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1479) zmieniła uwarunkowania realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W myśl nowych przepisów zasoby i zadania PMŚ realizowane do końca 2018 r. przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska zostały przeniesione do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i tym samym od 1 stycznia 2019 r. zadania PMŚ są realizowane wyłącznie przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Badania stanu czystości środowiska prowadzone są zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa śląskiego.

2.1. Monitoring powietrza atmosferycznego

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 799 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa i udostępniane na stronie internetowej:

<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/card/14063> .

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2018, poz. 799 z późn. zm.) oceny stanu powietrza atmosferycznego dokonywane są w strefach. Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5 stref zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz.

914). Powiat Pszczyński znajduje się w strefie śląskiej (kod strefy PL2405). Podstawę klasyfikacji stref stanowi (zgodnie z art. 89 w/w ustawy) dopuszczalny poziom substancji stężeń powiększony o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r. w sprawie poziomów stężeń niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031). Ocenę strefy wykonuje się dla zanieczyszczeń wymienionych w tabeli poniżej.

Tabela 1. Wartości kryterialne dla klasyfikacji stref dla terenu kraju

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu w roku	Margines tolerancji w danym roku [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Benzen	rok	5	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy	-
	rok	40	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy	-
	24 godziny	125	3 razy	-
Ołów	rok	0,5	-	-
Ozon	8 godzin	120	25 dni*	-
Pył zawieszony PM10	24 godziny	50	35 razy	-
	rok	40	-	-
Tlenek węgla	8 godzin	10 000	-	-
Pył PM2,5	rok	25	-	1

* liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat

Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu o wyniki badań ze 134 stanowisk pomiarowych obejmujących pomiary:

- wysokiej jakości na stałych stacjach monitoringu, rozumiane jako pomiary ciągłe, prowadzone z zastosowaniem mierników automatycznych (pa) – 16 stanowisk pomiarowych dwutlenku azotu (NO_2), 1 -tlenków azotu (NO_x), 17 - dwutlenku siarki (SO_2), 10 – ozonu (O_3), 9 – pyłu zawieszzonego PM10, 10 - tlenku węgla (CO), stanowiska benzenu (C_6H_6),
- manualne (pm): na stałych stacjach monitoringu prowadzone codziennie – 15

stanowisk pyłu PM10,

- 9 stanowisk pyłu PM2,5 , 7 - stężeń ołowiu (Pb), 7 - kadmu (Cd), 7 – niklu (Ni), 7 – arsenu (As), 11 - benzo(a)pirenu (BaP),
- pasywne (pp) – 3 stanowiska benzenu (C₆H₆).

Ogółem w ocenie wykorzystano wyniki z 68 stanowisk automatycznych, 63 stanowisk manualnych oraz 3 pasywnych. Na 11 stanowiskach prowadzono pomiary równoległe dwoma metodami manualną i automatyczną (8 -pyłu zawieszonego PM10 – Częstochowa ul. Baczyńskiego, Katowice ul. Kossutha, Zabrze ul. Skłodowskiej –Curie, Dąbrowa Górnicza ul. Tysiąclecia, Cieszyn ul. Mickiewicza, Bielsko-Biała ul. Kossak-Szczuckiej, Rybnik ul. Borki, Żywiec ul. Kopernika; 3 - pyłu PM2.5 (Gliwice ul. Mewy, Katowice ul. Kossutha, Złoty Potok (gmina Janów) pow. częstochowski).

Na terenie powiatu pszczyńskiego w latach objętych sprawozdaniem znajdowała się jedna stacja pomiarowa w ramach sieci monitoringu prowadzonej przez GIOŚ, tj. stacja manualna monitoringu zanieczyszczeń pyłowych, zlokalizowana w Pszczynie, przy ul. Bogedaina.

Granice obszaru przekroczeń normatywnych stężeń pyłów PM10, PM2,5, dwutlenku azotu, benzo(a)pirenu i ozonu wyznaczono na podstawie wyników modelowania wykonanego na zlecenie GIOŚ przez firmę ATMOTERM SA, natomiast do wyznaczenia obszaru przekroczeń dla dwutlenku siarki wykorzystano zasoby Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

Rysunek 1. Stacja monitoringu zanieczyszczeń pyłowych w Pszczynie

2.1.1. Wyniki monitoringu jakości powietrza w powiecie pszczyńskim

W powiecie pszczyńskim należącym do strefy śląskiej, zgodnie z "Roczną oceną jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za 2018 rok" nie zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe wg kryterium ochrony zdrowia ludzi dla takich zanieczyszczeń jak: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ołów Pb w PM₁₀, arsen As w PM₁₀, kadm Cd w PM₁₀, nikiel Ni w PM₁₀.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, powiat pszczyński został zaliczony do obszarów przekroczeń:

- poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, wynoszącego 40 µg/m³,
- poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} wynoszącego 25 µg/m³ i 20 µg/m³ (od 2020 roku),
- liczby dni ze stężeniami dobowymi pyłu zawieszonego PM₁₀ wyższymi niż 50 µg/m³,
- poziomu docelowego dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu, wynoszącego 1 ng/m³,
- poziomu celu długoterminowego ozonu wynoszącego 120 µg/m³.

Jako główną przyczyną przekroczeń pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu na terenie powiatu pszczyńskiego, podaną zarówno w rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, jak i w Programie Ochrony Powietrza dla w\Województwa Śląskiego, przyjętego Uchwałą Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 18 grudnia 2017 roku, jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych. Zdaniem autorów powyższych dokumentów znacznie mniejszy wpływ na jakość powietrza mają emisje z przemysłu i z transportu.

Ze względu na ochronę roślin dla ozonu przekroczenie, obejmujące obszar powiatu pszczyńskiego, wystąpiło dla poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego, wyrażonego jako AOT40. Wskaźnik ten uśredniony dla kolejnych 5 lat wyniósł 21 190 (µg/m³)*h, przy poziomie docelowym wynoszącym 18 000 (µg/m³)*h i uśredniony dla roku wyniósł 22 611 (µg/m³)*h, przy poziomie celu długoterminowego wynoszącym 6000 (µg/m³)*h.

Przyczyną wystąpienia przekroczeń ozonu jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych, nie związanych z działalnością człowieka. Z badań przeprowadzonych na terenie Polski w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika, że ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej, wykazującym tendencje do przekraczania poziomów dopuszczalnych na wielu obszarach kraju i Europy. Wysokie stężenia tej substancji pojawiają się w sprzyjających warunkach atmosferycznych tj. wysokiej temperatury i promieniowania słonecznego.

Wyniki klasyfikacji powiatu pszczyńskiego dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryteriów dla ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin zostały przedstawione w Tabeli 2.

Tabela 2. Wynikowe klasy w latach 2018 i 2019 dla powiatu pszczyńskiego

Nazwa substancji	Symbol klasy dla ochrony zdrowia ludzi		Symbol klasy dla ochrony roślin	
	2018	2019	2018	2019
Pył zawieszony PM10	C	C	-	
Pył zawieszony PM2,5	C, C1	C,C1	-	
Dwutlenek siarki	C	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	-	
Tlenki azotu	-	-	A	A
Tlenek węgla	A	A	-	
Benzen	A	A	-	
Ozon	C, D2	C,D2	C, D2	C,D2
Ołów	A	A	-	
Arsen	A	A	-	
Kadm	A	A	-	
Nikiel	A	A	-	
Benzo(a)piren	C	C	-	

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczane są do klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczały poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,

- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalny powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,
- klasa C1 -jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku
- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

W ramach sieci państwowego monitoringu jakości powietrza w Pszczynie badania stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i analiza jego składu są prowadzone na stacji zlokalizowanej przy ul. Bogedaina. Uzyskane wyniki przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Wyniki pomiarów stężeń średnich rocznych pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P i metali oraz liczba przekroczeń stężeń dobowych wyższych niż 50 µg/m³ na stacji w Pszczynie ul. Bogedaina w latach 2018-2019

Rok	PM10		BaP [ng/m ³]]	Arsen [µg/m ³]]	Kadm [µg/m ³]]	Nikiel [µg/m ³]]	Ołów [µg/m ³]]
	średni a w roku [µg/m ³]	liczba dni z przekroczenie m dobowym pyłu powyżej 50 µg/m ³					
2018	55	125	9	1,7	0,4	1,2	
2019	44	106	7	1,6	0,4	1.1	0,02
Poziomy dopusz- czalne/do- -celowe	40	35	1	6	5	20	0,5

W 2019 roku w Pszczynie, w porównaniu do 2018 roku stężenie średnie roczne pyłu zmniejszyło się o 11 µg/m³ i o 19 zmniejszyła się liczba dni z przekroczeniem poziomu stężeń dobowych wynoszących 50 µg/m³. Stężenie średnie roczne pyłu zawieszonego PM₁₀ przekroczyły poziom dopuszczalny o 4 µg/m³, o 6 ng/m³ poziom docelowy benzo(a)pirenu. Częstość przekraczania dopuszczalnego stężenia dobowego była o 71 dni większa od liczby dopuszczalnej.

W roku 2019 w Powiecie Pszczyńskim w gminie Goczałkowice-Zdrój uruchomiono

dotatkową stację automatycznego pomiaru jakości powietrza. Stacja ta została umiejscowiona w strefie "A" ochrony uzdrowskiej w Goczałkowicach Zdroju, przy ulicy Parkowej i działa od dnia 22 kwietnia 2019 roku. Pomiar prowadzone na stacji obejmują pył zawieszony PM10, PM2,5, dwutlenek azotu NO₂, ozon O₃ oraz benzen C₆H₆. Wyniki pomiarów mierzonych substancji przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wyniki pomiarów stężeń średnich rocznych pyłu zawieszzonego PM10, PM2,5, dwutlenku azotu NO₂, ozonu O₃, benzenu C₆H₆ oraz liczby przekroczeń stężeń dobowych pyłu PM10 wyższych niż 50 µg/m³ na stanowisku w Goczałkowicach-Zdroju, ul. Parkowa, w okresie od 22.04.2019 do 31.12.2019 roku

Rok	PM10		PM2,5 [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³] (max. 8 godz.)	C ₆ H ₆ [µg/m ³]
	średnia w roku [µg/m ³]	liczba dni z przekroczeniem dobowym pyłu powyżej 50 µg/m ³				
2019	37	52	30	14	136	1,3
Poziomy dopuszczalne/do- celowe	40	35	25	40	120	5

Wśród mierzonych zanieczyszczeń w Goczałkowicach Zdroju w 2019 roku przekroczony został o 5 µg/m³ średni roczny poziom dopuszczalny pyłu zawieszzonego PM2,5 oraz o 17 dni częstość przekraczania dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10 (50 µg/m³).

W tabeli 5 zestawiono wykaz dni z przekroczeniem poziomu informowania 100 µg/m³ oraz poziomu alarmowego 150 µg/m³ dla pyłu zawieszzonego PM10 na stanowiskach w powiecie pszczyńskim.

Stężenia 24 godzinne w 2019 roku, przekraczające wartość progową informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia poziomu alarmowego dla pyłu PM10, występowały w sezonie grzewczym przez dziesięć dni w styczniu, pięć w lutym, dwa w marcu, cztery w październiku, jeden w listopadzie, sześć w grudniu 2019 roku, w tym przez 13 dni wystąpiło przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszzonego PM10 (stężeń wyróżnionych kolorem czerwonym w tabeli 6).

Tabela 5. Wykaz dni z przekroczeniem poziomu informowania 100 µg/m³ oraz poziomu alarmowego 150 µg/m³ dla pyłu zawieszonego PM10 w Goczałkowicach-Zdroju oraz w Pszczynie

Data	Goczałkowice-Zdrój	Pszczyna
2019-01-07		130
2019-01-09		105
2019-01-10		113
2019-01-19		116
2019-01-20		225
2019-01-21		249
2019-01-22		197
2019-01-28		118
2019-01-30		107
2019-01-31		227
2019-02-01		137
2019-02-06		116
2019-02-16		104
2019-02-18		174
2019-02-19		181
2019-03-20		125
2019-03-30		128
2019-10-21		101
2019-10-25		103
2019-10-26	106	
2019-10-31	174	200
2019-11-07	120	131
2019-12-01		106
2019-12-11	144	179
2019-12-12	225	238
2019-12-13	120	
2019-12-17	180	228
2019-12-19	145	116
Liczba dni z przekroczeniem poziomu informowania 100 µg/m ³	5	16
Liczba dni z przekroczeniem poziomu alarmowego 150 µg/m ³	3	10

Informacje dotyczące zagadnień związanych z monitoringiem powietrza, w tym wyniki pomiarów i informacje o wystąpieniu przekroczenia poziomów informowania oraz alarmowych dostępne są na stronie internetowej:

<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home> oraz w aplikacji mobilnej na telefony

komórkowe pn. "Jakość powietrza w Polsce".

Ostrzeżenia dotyczące ryzyka wystąpienia poziomu informowania i alarmowego

przekazywane są także poprzez aplikację mobilną "Regionalnego Systemu

Ostrzegania" (RSO), umożliwiającą dostęp do komunikatów, generowanych przez

wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego.

Prognozy jakości powietrza dostępne są na portalu GIOŚ

<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/air-pollution>. Prognozy obejmują dobę bieżącą i kolejne dwa dni.

Na bieżąco informacje na temat jakości powietrza w powiecie pszczyńskim można pozyskiwać ze stacji automatycznej znajdującej się w Goczałkowicach Zdroju, dostępne w sposób ciągły na ww. stronach internetowych GIOŚ lub na stronie <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/pjp/dane-pomiarowe/automatyczne>.

Wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM10 z Pszczyny wykonywane metodą manualną referencyjną, są dostępne na stronie

<http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/pjp/dane-pomiarowe/manualne>.

Jednakże procedura pomiarowa metody manualnej powoduje, że wyniki nie są dostępne w sposób ciągły, tak jak w przypadku pomiarów automatycznych, tylko do dnia 25 każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy dla pyłu PM10 i do 60 dni od końca miesiąca, w którym były wykonywane pomiary, dla składu chemicznego pyłu PM10, obejmującego metale i benzo(a)piren.

2.2. Monitoring hałasu

Według art. 117 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska, oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu LDWN i LN, z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Do pozostałych danych należą także wyniki badań i pomiarów opartych o inne wskaźniki, takie jak LAeqD, LAeqN, LAE. Niektóre z nich mogą służyć do wyznaczania wartości LDWN i LN lub stanowić dodatkowe, precyzyjne oceny, w tym do kalibracji modeli obliczeniowych do wykonania map akustycznych.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla: aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8200poj./dobę, głównych linii kolejowych po których rocznie przejeżdża ponad

30 000 pociągów, głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Według ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązek opracowania map akustycznych w przypadku aglomeracji spoczywa na staroście; w przypadku źródeł liniowych i lotnisk – na zarządzających tymi obiektami, którzy z kolei przekazują opracowane mapy do wykorzystania dla oceny klimatu akustycznego m. in. do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Mapy te służą również marszałkom województw, którzy na ich podstawie opracowują dla obszaru województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem.

Zgodnie z obecnie obowiązującym Programem PMŚ na lata 2016 - 2020 w odniesieniu do obszarów, na których obowiązkowe mapy akustyczne nie były wykonywane, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska (WIOŚ) a od roku 2019 Główny Inspektor Ochrony Środowiska ma realizować obligatoryjnie badania hałasu drogowego i przemysłowego. W miarę potrzeb i możliwości organizacyjno-technicznych badania te mogą zostać rozszerzone o badania innego rodzaju hałasu tj. kolejowego lub lotniczego.

Do najbardziej uciążliwych dla człowieka źródeł hałasu zaliczamy ruch samochodowy (ze względu na jego powszechność), ruch lotniczy (ze względu na szczególnie intensywny charakter zjawiska oraz rozprzestrzenianie na dużych powierzchniach zamieszkałych) oraz źródła o charakterze przemysłowym (instalacyjnym) działające w sposób ciągły czy "czasowy", a także inne źródła które lokalnie mogą powodować subiektywnie odczuwalną uciążliwość.

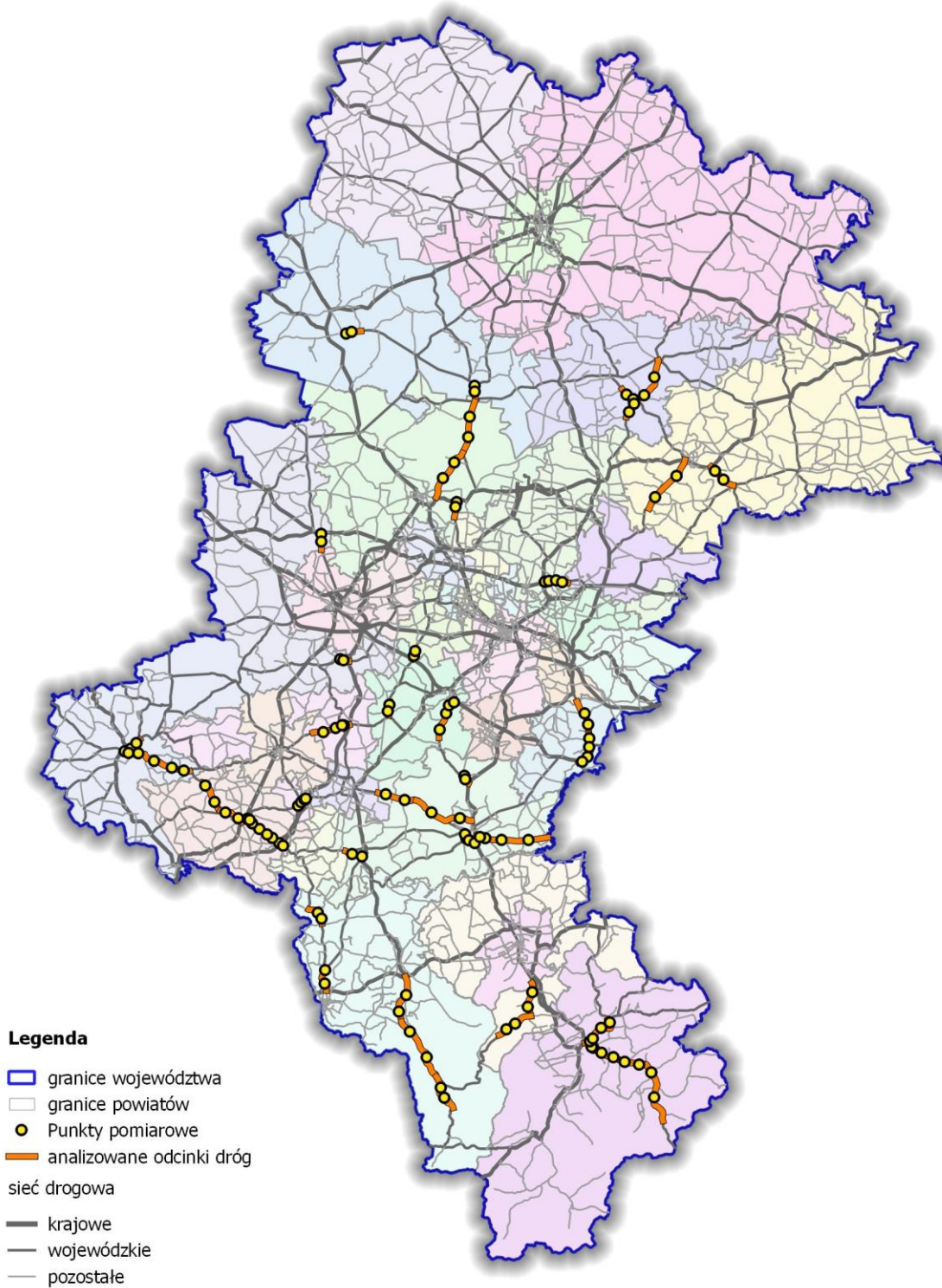
Na rysunku przedstawionym poniżej przedstawiono rozmieszczenie punktów pomiarowych poziomu hałasu przy drogach wojewódzkich w województwie śląskim.

Z pomiarowo - badawczego punktu widzenia można wyodrębnić następujące rodzaje hałasu w zależności od źródła - obiektów wprowadzających hałas:

- przemysłowy (instalacyjny),
- komunikacyjny (drogowy, lotniczy, szynowy).

Hałas instalacyjny jest najbardziej zróżnicowany, można do niego zaliczyć zarówno zakłady produkcyjne, jak i wiatraki, nagłośnienie lokali lub strzelnice.

Rysunek 2. Rozmieszczenie punktów pomiarowych przy drogach wojewódzkich na terenie województwa śląskiego

2.2.1. Wyniki pomiarów hałasu prowadzonych na terenie powiatu pszczyńskiego

W roku 2018 nie były prowadzone na terenie powiatu pszczyńskiego pomiary hałasu komunikacyjnego. Natomiast w 2019 roku pomiarami hałasu drogowego, prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, objęta była gmina Suszec, na terenie której wyznaczono 5 punktów pomiarowych. Badania wykonano w 5 rejonach oznaczonych kolejnymi symbolami RB1, RB2, RB3, RB4, RB5, a do oceny stanu akustycznego środowiska badanych odcinków drogowych przyjęto sposoby zagospodarowania terenu, podane w tabeli 6.

Tabela 6. Opis punktów pomiarowych w gminie Suszec

Numer Rejonu	Rejon badawczy	Przeznaczenie terenu
RB1	Suszec, ul. Pszczyńska, droga wojewódzka nr 935, od skrzyżowania z ul. Dolną do skrzyżowania z ul. Ogrodową, 1 100 m.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
RB2	Rudziczka, ul. Woszczycka, droga powiatowa, od skrzyżowania z ul. Szkolną do skrzyżowania z ul. Pszczyńską, 370 m.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
RB3	Kyry, ul. Wyzwolenia, droga powiatowa, od skrzyżowania z ul. Rolniczą do skrzyżowania z ul. Krętą, 500 m.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
RB4	Mizerów, ul. Wyzwolenia, droga powiatowa, od skrzyżowania z ul. Nadrzeczną do skrzyżowania z ul. Proszą, 830 m.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
RB5	Kobielice, ul. Jana Pawła II, droga powiatowa, od skrzyżowania z ul. Pańską do skrzyżowania z ul. Topolową, 450 m.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Wyniki badań wraz z oceną w poszczególnych punktach pomiarowych zestawiono poniżej w tabelach 7 i 8.

Z przeprowadzonych pomiarów oraz wykonanej na ich podstawie oceny wynika, iż znaczące przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu występują jedynie w punkcie zlokalizowanym w zasięgu oddziaływania drogi wojewódzkiej nr 935 (ul. Pszczyńska). W pozostałych punktach w większości przypadków nie zarejestrowano przekroczeń albo były one nieznaczne.

W tabeli 9 poniżej przedstawiono wartości średnich poziomów dźwięku z okresu 3 sesji pomiarowych, dla wskaźników LDWN^{12d} i LN¹⁵ⁿ, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, dla rozpatrywanego punktu referencyjnego, Suszec, 2019 rok.

Tabela 7. Zestawienie wyników pomiarów w punktach referencyjnych zlokalizowanych na terenie gminy Suszec w 2019 roku.

Gmina	Punkty referencyjne w obrębie badań	Dzień tygodnia	Zmierzone wartości poziomu dźwięku A w [dB]					
			L _{AeqD} ^{1d}			L _{AeqN} ¹ⁿ		
			poziom dźwięku A	poziom dopuszczalny hałasu	przekroczenie poziomu dop. hałasu	poziom dźwięku A	poziom dopuszczalny hałasu	przekroczenie poziomu dop. hałasu
Suszec	RB1 Suszec ul. Pszczyńska DW 935	wiosenna sesja pomiarowa						
		pn	70,7	61	9,7	67,1	56	11,1
		wt	71,8	61	10,8	67,3	56	11,3
		pt	-	61	-	65,3	56	9,3
		sb	69,4	61	8,4	63,5	56	7,5
		nd	68,6	61	7,6	65,8	56	9,8
		letnia sesja pomiarowa						
		pn	71,1	61	10,1	64,4	56	8,4
		czw	-	61	-	66,5	56	10,5
		pt	71,7	61	10,7	65,0	56	9,0
		sb	70,0	61	9,0	64,5	56	8,5
		nd	70,0	61	9,0	65,3	56	9,3
		jesienna sesja pomiarowa						
		pn	70,8	61	9,8	64,4	56	8,4
		wt	70,5	61	9,5	64,0	56	8,0
	pt	-	61	-	64,0	56	8,0	
	sb	69,7	61	8,7	62,9	56	6,9	
	nd	69,3	61	8,3	63,5	56	7,5	
	RB2 Rudziczka ul. Woszczycka	pn	57,1	61	-	51,3	56	-
		wt	58,1	61	-	51,7	56	-
		pt	-	61	-	51,7	56	-
		sb	57,9	61	-	49,8	56	-
		nd	55,5	61	-	50,5	56	-
	RB3 Kryry ul. Wyzwolenia	czw	-	61	-	56,2	56	0,2
		pt	62,1	61	1,1	55,3	56	-
		sb	61,1	61	0,1	55,6	56	-
		nd	61,8	61	0,8	56,9	56	-
	RB4 Mizerów ul. Wyzwolenia	czw	-	61	-	55,5	56	-
		pt	60,3	61	-	54,1	56	-
		sb	59,2	61	-	53,7	56	-
		nd	61,5	61	0,5	66,7	56	10,7
	RB5 Kobielice ul. Jana Pawła II	pn	59,8	61	-	55,0	56	-
		wt	-	61	-	56,5	56	0,5
		sr	60,4	61	-	55,1	56	-
		czw	60,3	61	-	55,0	56	-
		pt	60,4	61	-	53,4	56	-
sb		60,1	61	-	52,2	56	-	
nd	58,5	61	-	55,0	56	-		

Objaśnienia: L_{AeqD}^{1d} – wskaźnik poziomu dźwięku dla 1-dnej pory dnia (przedział czasu odniesienia równy 16 h), L_{AeqN}¹ⁿ - wskaźnik poziomu dźwięku dla 1-dnej pory nocy (przedział czasu odniesienia równy 8 h).

Tabela 8. Ocena wyników badań poziomów dźwięku hałasu drogowego w punkcie referencyjnym RBI dla poszczególnych dni tygodnia względem poziomów dopuszczalnych wskaźników długookresowych, Suszec 2019 rok

Gmina	Punkty referencyjne w obrębie badań	Dzień tygodnia	Zmierzone wartości poziomu dźwięku A w [dB]					
			L _{AeqD} ^{1d}			L _{AeqN} ¹ⁿ		
			poziom dźwięku A	poziom dopuszczalny hałasu	przekroczenie poziomu dop. hałasu	poziom dźwięku A	poziom dopuszczalny hałasu	przekroczenie poziomu dop. hałasu
Suszec	RBI Suszec DW 935 ulica Pszczyńska	wiosenna sesja pomiarowa						
		pn	74,4	64	10,4	67,1	59	8,1
		wt	75,0	64	11,0	67,3	59	8,3
		pt	-	64	-	65,3	59	6,3
		sb	72,0	64	8,0	63,5	59	4,5
		nd	73,0	64	9,0	65,8	59	6,8
		letnia sesja pomiarowa						
		pn	73,1	64	9,1	64,4	59	5,4
		czw	-	64	-	66,5	59	7,5
		pt	73,8	64	9,8	65,0	59	6,0
		sb	72,7	64	8,7	64,5	59	5,5
		nd	73,4	64	9,4	65,3	59	6,3
		jesienna sesja pomiarowa						
		pn	73,0	64	9,0	64,4	59	5,4
		wt	72,8	64	8,8	64,0	59	5,0
		pt	-	64	-	64,0	59	5,0
		sb	71,8	64	7,8	62,9	59	3,9
		nd	72,1	64	8,1	63,5	59	4,5

Objaśnienia: L_{DWN}^{1d} – wskaźnik poziomu dźwięku dla 1-dnej doby, liczony wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010r. w sprawie ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN}, L_N¹ⁿ – wskaźnik poziomu dźwięku dla 1-dnej pory nocy (przedział czasu odniesienia równy 8h).

Tabela 9. Wartości średnich poziomów dźwięku z okresu 3 sesji pomiarowych, dla wskaźników LDWN^{12d} i LN¹⁵ⁿ, w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, Suszec

	LDWN ^{12d}			LN ¹⁵ⁿ		
	Poziom dźwięku A	Poziom dopuszczalny hałasu	Przekroczenie poziomu dopuszczalnego	Poziom dźwięku A	Poziom dopuszczalny hałasu	Przekroczenie poziomu dopuszczalnego
PR1, Suszec, ul. Pszczyńska, DW 935	73,2	64	8,2	65,1	59	6,1

Objaśnienia: LDWN^{12d} - wskaźnik poziomu dźwięku odpowiadający średniej logarytmicznej wartości wskaźnika LN^{1d} z okresu 12-stu dób pomiarowych, LN¹⁵ⁿ- wskaźnik poziomu dźwięku odpowiadający średniej logarytmicznej wartości wskaźnika LN¹ⁿ z okresu 15-stu pór nocy.

Dla punktu referencyjnego PR 1 dla którego wyznaczono wskaźnik oceny długookresowej L_{DWN} i L_N , stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów, zarówno dla wskaźnika L_{DWN} jak i L_N . Dla pozostałych punktów ocenę stanu akustycznego środowiska, wykonano za pomocą wskaźników krótkookresowych L_{AeqD} i L_{AeqN} . Nieznaczne przekroczenia poziomów dopuszczalnych zarejestrowano w punkcie PR 3 tj. w Kryrach przy ul. Wyzwolenia. W Mizerowie przy ul. Wyzwolenia zarejestrowano incydentalne wysokie przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pory nocy. W pozostałych punktach, zarejestrowane poziomy dźwięku były poniżej poziomów dopuszczalnych lub oscylowały w ich pobliżu.

2.3. Monitoring pól elektromagnetycznych

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Dla danych zakresów częstotliwości obowiązują odpowiednie dopuszczalne poziomy PEM w środowisku w zależności od rodzaju terenu:

- tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsca dostępne dla ludności.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. -Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.). W rozumieniu ustawy pola elektromagnetyczne (PEM) są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, W latach 2016-2020 kontynuowane są prace w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie podsystemu w monitoringu pól elektromagnetycznych dotyczące obserwacji poziomów sztucznie wytwarzanych pól elektromagnetycznych w środowisku z uwzględnieniem zmian zachodzących na przestrzeni lat objętych monitoringiem. Podstawowym założeniem tej obserwacji jest śledzenie zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, w odniesieniu do wartości dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności w wyżej cytowanym rozporządzeniu Ministra Środowiska.

Sposób pozyskiwania informacji o źródłach pól elektromagnetycznych do Państwowego Monitoringu Środowiska oparty jest na obowiązującym systemie prawnym. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w kontekście pól elektromagnetycznych, zalicza się: -stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym wynoszącym nie mniej niż 110 kV; -instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, z wyłączeniem radiolinii, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300000 MHz,, których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla jednej anteny wynosi nie mniej niż 15 W. Wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska informacje o urządzeniach i instalacjach emitujących promieniowanie elektromagnetyczne będą pozyskiwać sukcesywnie w ramach działalności monitoringowej.

Dodatkowym źródłem informacji, w tym o stacjach i liniach elektroenergetycznych może być:

- działalność kontrolna Inspekcji Ochrony Środowiska,
- starosta,
- baza danych o pozwoleniach radiowych wydanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej,
- informacja od Polskich sieci Elektroenergetycznych Operator S.A.

Zebrane informacje o źródłach pól elektromagnetycznych gromadzone będą sukcesywnie w centralnej bazie danych pól elektromagnetycznych JELMAG i mogą być wykorzystywane m.in. przy sporządzaniu i analizie ocen poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

2.3.1. Wyniki pomiarów promieniowania elektromagnetycznego prowadzonego na terenie powiatu pszczyńskiego

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie powiatu pszczyńskiego prowadził okresowe badania promieniowania elektromagnetycznego w 2018 roku w jednym punkcie pomiarowym w Kobiórze, a w 2019 roku w 2 punktach pomiarowych: w Pszczynie i w Suszcu.

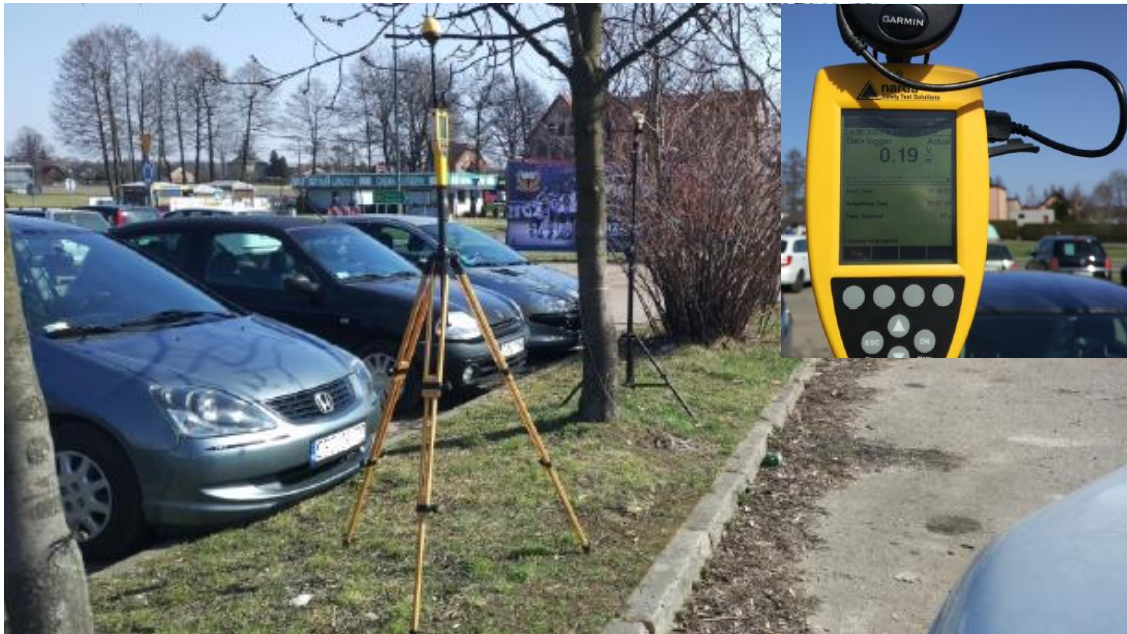
2018 rok

Celem badań było określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności, na terenie obszaru zabudowy mieszkaniowej, położonej w centralnej części miasta Kobiór, w rozumieniu wytycznych Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645), w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska.

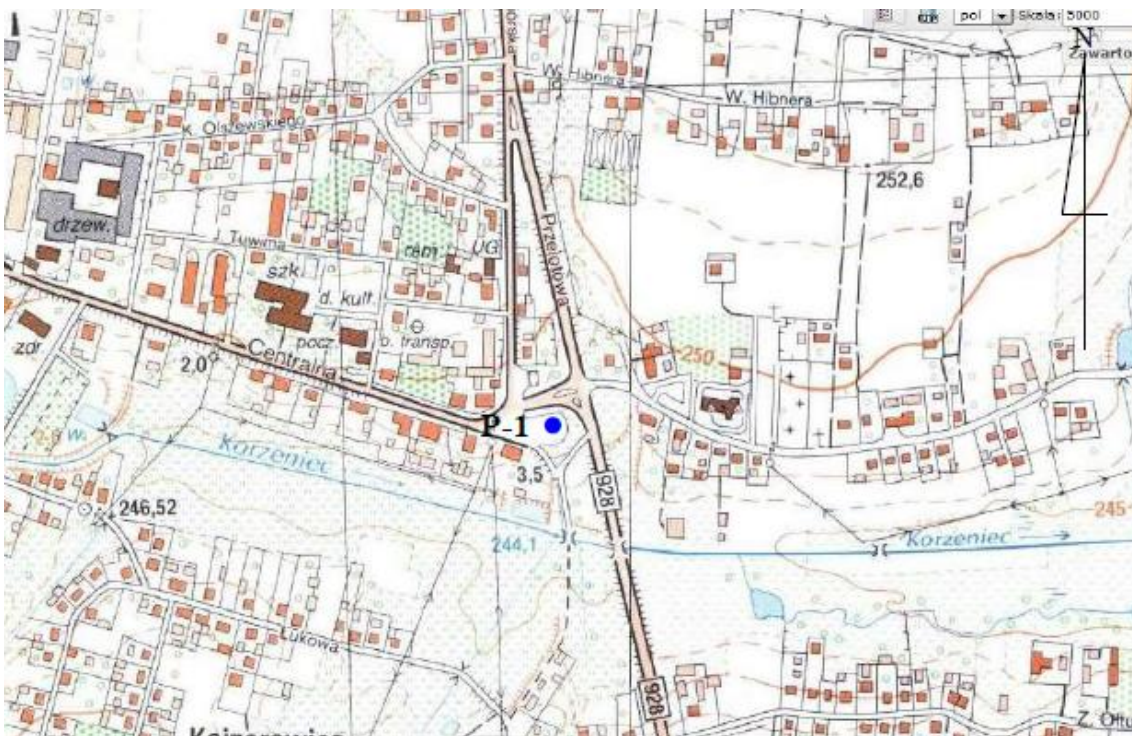
Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano przy ul. Centralnej w granicach administracyjnych gminy Kobiór. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1, zagospodarowanie terenu stanowi kilkukondygnacyjna zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz ciągi komunikacyjne DW 928. Najbliższy obiekt budowlany – kilkukondygnacyjny budynek działalności handlowo-usługowej oddalony od punktu pomiarowego o 38 m znajduje się w kierunku południowo-zachodnim. W kierunkach północnym i wschodnim zabudowa oddalona jest od P-1 odpowiednio 48 i 88 m. Punkt pomiarowy w kierunku północno-wschodnim sąsiaduje z rondem. W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

W wyniku przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że natężenie pola elektrycznego E w podanym punkcie pomiarowym wyniosło 0,24 V/m, gdzie E stanowi średnią wartość arytmetyczną wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji.

Rysunek 3. Rejon badań w Kobiórze, przy ul. Centralnej, widok w kierunku wschodnim

Rysunek 4. Szkic sytuacyjny rejonu badań w Kobiórze. Oznaczenia:

- P-1 – punkt pomiarowy poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

2019 rok

Zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016 - 2020 na terenie powiatu pszczyńskiego w roku 2019 przeprowadzono pomiary natężenia pól elektromagnetycznych w Pszczynie i w Suszcu.

Pszczyna

Celem badań prowadzonych na terenie miasta Pszczyna było określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności, na terenie obszaru zabudowy mieszkaniowej, położonej w centralnej części miasta Pszczyna, w rozumieniu wytycznych Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, poz. 1645), w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano na obrzeżach parku przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie w granicach administracyjnych miasta Pszczyna. Miejsce prowadzenia pomiarów zaznaczono na rysunku 3. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h : 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1, zagospodarowanie terenu stanowi zabudowa mieszkaniowa wielo- i jednorodzinna oraz obiekty sakralne. Najbliższy obiekt budowlany budynek zakładu pogrzebowego znajduje się w odległości 22 m w kierunku zachodnim. W kierunku północno-wschodnim w odległości 90 m znajduje się kościół parafialny przy ul. Dobrawy. Najbliższa względem punktu pomiarowego zabudowa mieszkalna, znajduje się w kierunku północno-zachodnim przy ul. Skłodowskiej-Curie w odległości 47 m. W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

W wyniku przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że natężenie pola elektrycznego E w podanym punkcie pomiarowym wyniosło 0,20 V/m, gdzie E stanowi średnią wartość arytmetyczną wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości 100 kHz – 3 GHz, w danym punkcie obserwacji.

Rysunek 5. Szkic sytuacyjny rejonu badań w Pszczyń, przy ul. Skłodowskiej

Rysunek 6. Rejon badań Pszczyń, ul. Skłodowskiej, widok w kierunku zachodnim

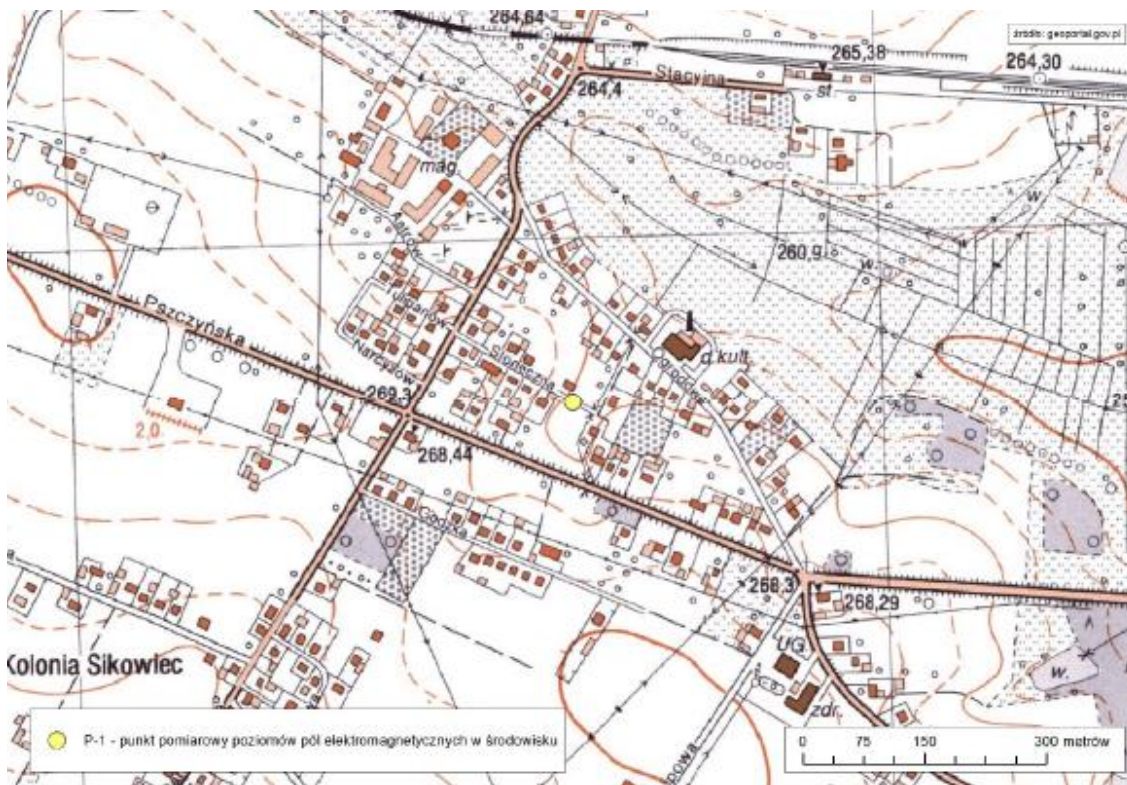
Suszec

Celem badań jest określenie poziomów pól elektromagnetycznych w przedziale częstotliwości 100 kHz – 3 GHz (składowej elektrycznej E) w środowisku, w miejscach dostępnych dla ludności, na terenie obszaru zabudowy mieszkaniowej, położonej w centralnej części miejscowości Suszec, w rozumieniu wytycznych Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, Poz. 1645), w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Punkt pomiarowy P-1 poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zlokalizowano przy ul. Słonecznej w granicach administracyjnych miejscowości Suszec, będącej siedzibą gminy wiejskiej. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem wysokość posadowienia sondy pomiarowej wyniosła h: 2 m n.p.t. W najbliższym sąsiedztwie punktu pomiarowego P-1, zagospodarowanie terenu stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i handlowo-usługowa. Najbliższy obiekt budowlany – jednorodzinny budynek mieszkalny oddalony od punktu pomiarowego o 22 m znajduje się w kierunku południowo-wschodnim. Pozostała w sąsiedztwie punktu pomiarowego zabudowa znajduje się w kierunkach: zachodnim w odległości 27 m, południowym w odległości 32 m i północno wschodnim w odległości 45 m. W promieniu $d < 300$ m od punktu pomiarowego nie znajdują się żadne instalacje radiokomunikacyjne, radiolokacyjne, radionawigacyjne, emitujące pola elektromagnetyczne do środowiska.

Rysunek 7. Rejon badań w Suszcu, ul. Słoneczna, widok w kierunku południowym

Rysunek 8. Szkic sytuacyjny rejonu badań w Suszczu

W wyniku przeprowadzonych pomiarów stwierdzono, że natężenie pola elektrycznego E w podanym punkcie pomiarowym wyniosło $0,58 \text{ V/m}$, gdzie E stanowi średnią wartość arytmetyczną wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego w zakresie częstotliwości $100 \text{ kHz} - 3 \text{ GHz}$, w danym punkcie obserwacji.

Żaden z przeprowadzonych przez WIOŚ Katowice w latach 2018-2019 pomiarów nie wykazał przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku (7 V/m), określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska.

2.4. Monitoring wód powierzchniowych

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu /potencjału ekologicznego, ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.

Stan/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasa trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych.

Badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje także oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa.

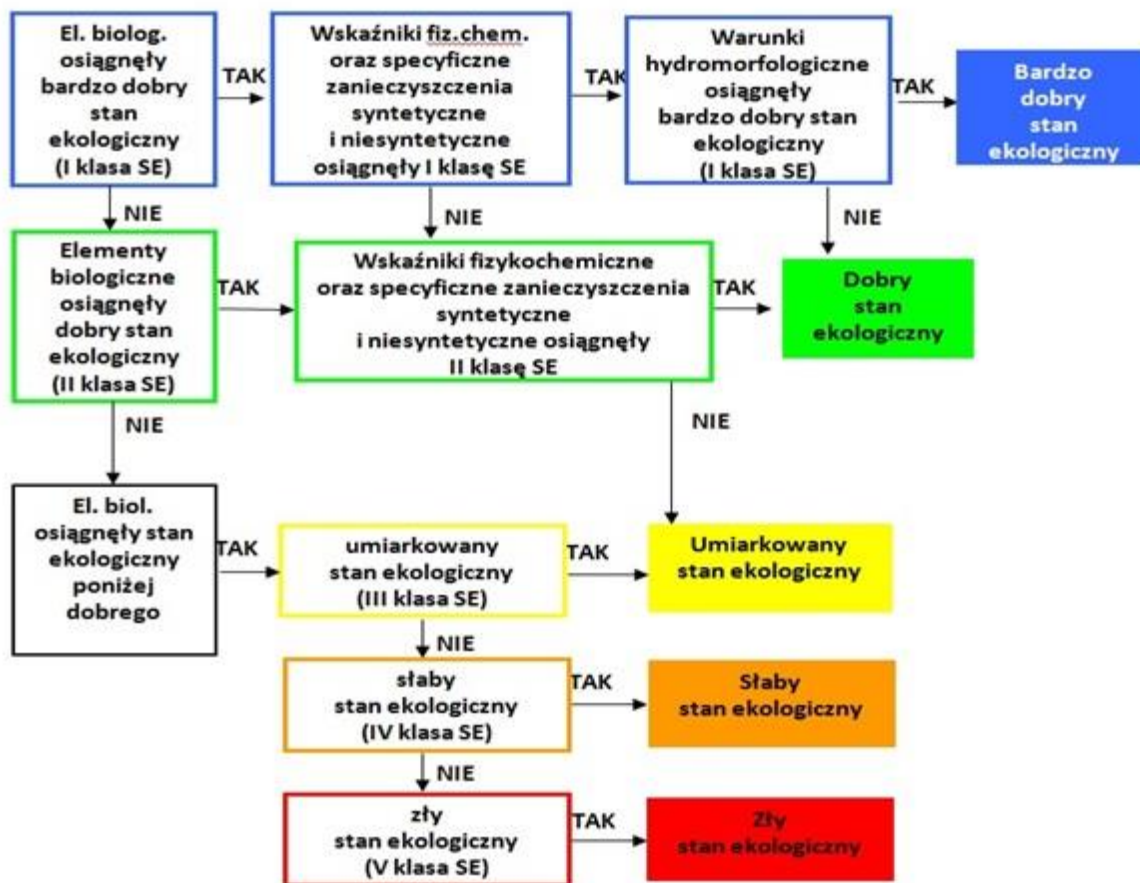
Badania ichtiofauny oraz substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, na potrzeby oceny stanu wód, wykonywane są na poziomie krajowym, przez wykonawców zewnętrznych, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ), a ocena tych elementów jest przekazywana do wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska (WIOŚ).

W roku 2016 weszły w życie dwa nowe rozporządzenia dotyczące sposobu prowadzenia monitoringu oraz ocen jednolitych części wód powierzchniowych:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 1178),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2016 poz. 1187).

Nowe rozporządzenia wprowadziły zmiany w podejściu do oceny wód, wprowadzając m.in. klasyfikację elementów fizykochemicznych wchodzących w skład

stanu i potencjału ekologicznego uwzględniającą różne typy wód powierzchniowych (w zależności od typu – inne wartości graniczne dobrego stanu wód).

Rysunek 9. Schemat klasyfikacji stanu ekologicznego (źródło: Poradnik REFCOND, CIS-WFD, Guidance No 10)

Oznaczenia poszczególnych klas zestawiono poniżej.

Klasa I (bardzo dobry stan ekologiczny)

Bardzo dobry stan wód oznacza, że elementy biologiczne mają mają charakter naturalny, niezakłócony lub nieznacznie zakłócony, a elementy fizyczno-chemiczne i hydromorfologiczne nie wykazują wpływu człowieka lub wykazują niewielki wpływ. W przypadku zanieczyszczeń syntetycznych oznacza to, że ich poziom powinien być niewykrywalny lub bliski zeru. Struktura biocenoz, dynamika ewentualnych zakwitów i chemizm wód powinny odpowiadać warunkom naturalnym, w zależności od typu cieku lub zbiornika. Jeżeli te same kryteria spełnia ciek lub zbiornik wodny sztuczny lub silnie przekształcony najbardziej zbliżony do danego typu wód naturalnych, a

także podjęto działania na rzecz umożliwienia przezeń wędrówek zwierząt i warunków do tarła, jego potencjał ekologiczny określa się jako maksymalny.

Klasa II (dobry stan ekologiczny)

Dobry stan wód oznacza, że występują jedynie niewielkie odchylenia od charakteru naturalnego. W przypadku zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oznacza to, że ich poziom powinien nie przekraczać stężeń określonych z wykorzystaniem danych o toksyczności ostrej i chronicznej. Struktura biocenoz i chemizm wód powinny niewiele odbiegać od warunków naturalnych. W zależności od typu ciek lub zbiornika może wystąpić przyspieszony wzrost glonów planktonicznych i zakwity. Ilość mat bakteryjnych nie wpływa jednak negatywnie na fitobentos i makrofitę, mogą natomiast występować zaniki pewnych grup i klas wiekowych ryb (ze względu na pewne utrudnienia w rozmnażaniu). Jeżeli te same kryteria spełnia ciek lub zbiornik wodny sztuczny lub silnie przekształcony najbardziej zbliżony do danego typu wód naturalnych, jego potencjał ekologiczny określa się jako dobry (przy czym stanem referencyjnym jest maksymalny potencjał ekologiczny).

Klasa III (umiarkowany stan ekologiczny)

Umiarkowany stan wód oznacza, że występują umiarkowane odchylenia od charakteru naturalnego. Mogą występować stałe zakwity glonowe od czerwca do sierpnia, a także duże skupiska (np. maty) bakterii, wpływając negatywnie na rozwój pozostałych biocenoz. Biocenozy roślinne, glonowe i ryb odbiegają od stanu naturalnego w nieznacznym stopniu, lecz biocenozy bezkręgowców bentosowych są pozbawione taksonów referencyjnych dla danego typu wód. W populacjach ryb jest zaburzona struktura wiekowa. Jeżeli te same kryteria spełnia ciek lub zbiornik wodny sztuczny lub silnie przekształcony najbardziej zbliżony do danego typu wód naturalnych, jego potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany (przy czym stanem referencyjnym jest maksymalny potencjał ekologiczny).

Klasa IV (słaby stan ekologiczny)

Słaby stan wód oznacza, że występują znaczne odchylenia od charakteru naturalnego. Występują zbiorowiska organizmów inne niż występowałyby w warunkach niezakłóconych.

Klasa V (zły stan ekologiczny)

Zły stan wód oznacza, że występują poważne odchylenia od stanu naturalnego. Znaczna część populacji typowych dla stanu niezakłóconego w ogóle nie występuje. Poza opisem ogólnym, poszczególne klasy jakości są rozgraniczane na podstawie wartości szczegółowych wskaźników, przy czym przy użyciu niektórych z tych wskaźników, zwłaszcza z grup elementów wspierających, możliwe jest jedynie wyróżnienie niektórych klas, podczas gdy pozostałe klasy traktowane są wówczas łącznie. Przykładowo, przyjmuje się, że elementy hydromorfologiczne mogą być albo niezakłócone (klasa I), albo zakłócone (pozostałe klasy bez rozróżniania). Również elementy fizyczno-chemiczne zwykle mają wyznaczone wartości graniczne dla klasy I i II lub tylko I, a po ich przekroczeniu nie rozróżnia się gorszych klas. W tej sytuacji decydująca staje się ocena na podstawie elementów biologicznych, które są najbardziej szczegółowo scharakteryzowane.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan / potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan / potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Poniższa tabela wskazuje sposób oceny stanu jednolitej części wód.

Tabela 10. Schemat oceny stanu jednolitych części wód

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny/ potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny/ potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny/ umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny/ słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny/ zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

2.4.1. Monitoring wód powierzchniowych na terenie powiatu pszczyńskiego

Badania jakości wód powierzchniowych na terenie powiatu pszczyńskiego były prowadzone w ramach realizacji programu monitoringu wód powierzchniowych województwa śląskiego, którego szczegółowy zakres został podany w „Programie państwowego monitoringu środowiska województwa śląskiego na lata 2016-2020”.

Na terenie powiatu pszczyńskiego występuje w całości lub fragmentarycznie 17 jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp), w tym 15 w dorzeczu Wisły (13 rzeczne i 2 zbiorniki zaporowe Goczałkowice i Łąka) oraz 2 w dorzeczu Odry. Największa - centralna część powiatu zlokalizowana jest w zlewni Pszczynki i jej dopływów. Tereny północne to obszary zlewni Gostyni, południowe Wisły i zbiornika Goczałkowice, a zachodnie należą do zlewni Piotrówki i Rudy. Za wyjątkiem 2 jcwp w zlewni Gostyni, pozostałe objęte są badaniami w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) na lata 2016-2020. Dla 8 jcwp reprezentatywne punkty pomiarowo - kontrolne (ppk) do badań zlokalizowane są na terenie powiatu pszczyńskiego w gminach:

– Pszczyna - 4 ppk:

- 1) *Kanał Branicki - ujście do Pszczynki (jcwp Kanał Branicki),*
- 2) *Pszczynka - powyżej zbiornika Łąka (jcwp Pszczynka do zbiornika Łąka),*
- 3) *Zbiornik Łąka - w rejonie zapory (jcwp zbiornik Łąka),*
- 4) *Dokawa - ujście do Pszczynki (jcwp Dokawa),*

– Goczałkowice - 3 ppk:

- 1) *Strumień - ujście do Małej Wisły (jcwp Strumień (Zbytkowski)),*
- 2) *Zbiornik Goczałkowice - w rejonie zapory (jcwp zbiornik Goczałkowice),*
- 3) *Wisła - poniżej ujścia Iłownicy (jcwp Wisła od zbiornika Goczałkowice do Białej),*

– Miedzna - 1 ppk:

- 1) *Pszczynka - ujście do Małej Wisły (jcwp Pszczynka od zbiornika Łąka do ujścia).*

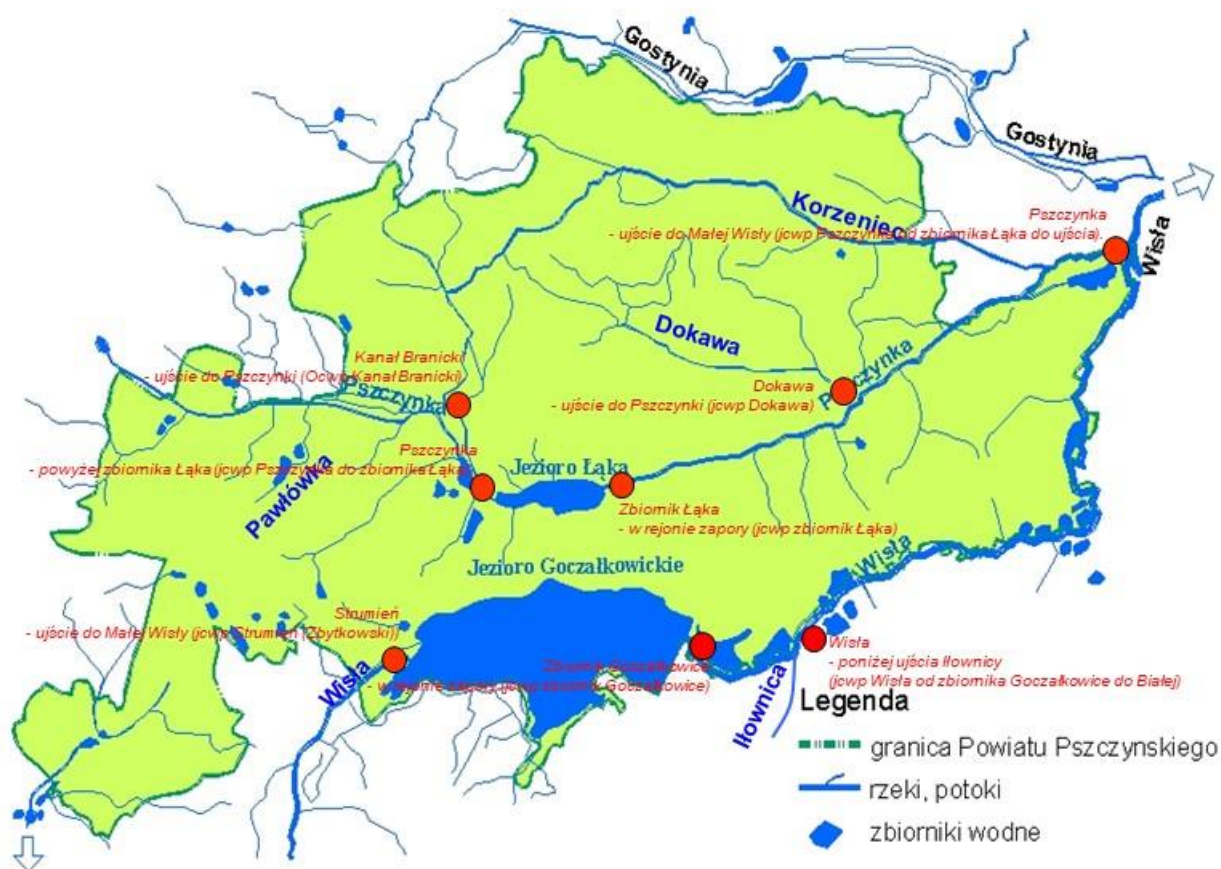
Punkty reprezentatywne do oceny pozostałych jcwp zlokalizowane są na terenie powiatów sąsiednich. Lokalizację punktów pomiarowo-kontrolnych na terenie powiatu pszczyńskiego przedstawiono poniżej.

W zależności od programu badań, monitoring prowadzony jest w cyklach 3-letnich lub w przypadku identyfikacji substancji priorytetowych (szczególnie niebezpiecznych dla środowiska) corocznie. W roku następnym, po zakończeniu badań, wykonywane są

klasyfikacje i oceny stanu wód, w tym klasyfikacja stanu ekologicznego rzek o statusie naturalnym, potencjału ekologicznego rzek o statusie silnie zmienionych lub sztucznych, klasyfikacja stanu chemicznego w przypadku badania substancji priorytetowych oraz ocena stanu wód wynikająca z porównania tych klasyfikacji. W 2019 roku, w ramach monitoringu wód powierzchniowych, wykonano klasyfikacje i oceny stanu wód badanych w 2018 roku oraz prowadzono badania wód zgodnie z programem na 2019 rok.

Na terenie powiatu pszczyńskiego w 2019 roku badaniami objętych było 9 jcwp w punktach pomiarowych: *Zbiornik Łąka - w rejonie zapory, Pszczyńska - ujście do Małej Wisły, Gostynia - ujście do Wisły, Wisła - wpływ do zbiornika Goczałkowice, Strumień - ujście do Małej Wisły, Zb. Goczałkowice - rejonie zapory, Wisła - w Nowym Bieruniu, Ruda - powyżej zbiornika Rybnik, Piotrówka - ujście do Olzy.* Klasyfikacje i oceny stanu wód na podstawie tych badań zostaną wykonane w terminie do 30 czerwca 2020 roku, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Rysunek 10. Punkty pomiarowo-kontrolne Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu pszczyńskiego

Klasyfikacje i oceny stanu wód powiatu pszczyńskiego wykonane na podstawie badań prowadzonych w 2018 roku zestawiono w poniższej tabeli. W 2018 roku potencjał ekologiczny Zbiornika Goczałkowice sklasyfikowano jako dobry, a stan ekologiczny Rudy do zbiornika Rybnik bez Potoków z Przegędzy i Kamienia jako umiarkowany. Stan chemiczny 8 jcwp badanych w tym zakresie w 2018 roku sklasyfikowano poniżej dobrego. Wskaźnikami przekraczającymi środowiskowe normy jakości w wodzie był benzo(a)piren z grupy WWA oraz rtęć, nikiel i kadm. Stan wód tych jcwp oceniono jako zły.

Tabela 11. Wyniki klasyfikacji i ocena wód jcwp zlokalizowanych na terenie powiatu pszczyńskiego badanych w 2018 roku

Nazwa jcwp, punkt pomiarowo-kontrolny, lokalizacja ppk w gminie	Status jcwp, typ jcwp	Stan/potencjał ekologiczny		Skład chemiczny		Stan wód
		klasyfikacja	rok	klasyfikacja	rok	
Zbiornik Łąka, Zb. Łąka – w rejonie zapory, Pszczyna	Silnie zmieniona, typ 0			Poniżej dobrego (benzo(a)piren)	2018	zły
Pszczynka od zbiornika Łąka do ujęcia Pszczynka ujście do Małej Wisły, Miedźna Wola/Bojszowy	Silnie zmieniona, typ 19			Poniżej dobrego (rtęć)	2018	zły
Gostynia od starego koryta do ujęcia Gostynia ujście do Wisły, Bieruń				Poniżej dobrego (kadm, nikiel)	2018	zły
Wisła od Bładnicy do zb. Goczałkowice, Wisła – wpływ do zb. Goczałkowice, Strumień				Poniżej dobrego (benzo(a)piren)	2018	zły
Zbiornik Goczałkowice, Zb. Goczałkowice – w rejonie zapory, Goczałkowice-Zdrój		Dobry potencjał ekologiczny	2018	Poniżej dobrego (benzo(a)piren)	2018	zły
Wisła od Białej do Przemszy, Wisła w Nowym Bieruniu, Bieruń/małopolskie				Poniżej dobrego (rtęć, benzo(a)piren)	2018	zły

Nazwa jcpw, punkt pomiarowo-kontrolny, lokalizacja ppk w gminie	Status jcpw, typ jcpw	Stan/potencjał ekologiczny		Skład chemiczny		Stan wód
		klasyfikacja	rok	klasyfikacja	rok	
Ruda do zb. Rybnik bez potoków Przegędzy i Kamienia, Ruda powyżej zb. Rybnik, Rybnik		umiarkowany stan ekologiczny	2018	Poniżej dobrego (nikiel)	2018	zły
Piotrówka z dopływami, Piotrówka – ujście do Olzy, Godów				Poniżej dobrego (benzo(a)piren)	2018	zły

2.5. Monitoring wód podziemnych

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 2147) w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, wyróżnia się dwa rodzaje monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych, tj. monitoring diagnostyczny (1) i operacyjny (2).

1. Monitoring diagnostyczny jednolitych części wód podziemnych prowadzony jest w celu uzupełnienia i sprawdzenia procedury oceny wpływu oddziaływań wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych oraz oceny znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń wynikających z warunków naturalnych i oddziaływań antropogenicznych. Monitoring diagnostyczny dotyczy wszystkich jednolitych części wód podziemnych wydzielonych na terenie kraju i jest prowadzony z częstotliwością przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zakres badań w ramach monitoringu diagnostycznego obejmuje elementy fizyczno-chemiczne:

ogólne: odczyn pH, temperatura, przewodność elektrolityczna właściwa, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny;

nieorganiczne: jon amonowy, antymon, arsen, azotany, azotyny, bor, chlorki, chrom, cyjanki, fluorki, fosforany, glin, kadm, magnez, mangan, miedź, nikiel, ołów, potas, rtęć, selen, siarczany, sól, srebro, wapń, wodorowęglany, żelazo.

Monitoring diagnostyczny może zostać poszerzony o elementy fizykochemiczne określone jako nieobowiązkowe w załączniku nr 6 do ww. rozporządzenia. Dotychczasowe badania dodatkowo objęły oznaczenia następujących elementów nieorganicznych: bar, beryl, cyna, cynk, kobalt, molibden, tal, tytan, uran, wanad oraz w wybranych punktach elementów organicznych: pestycydy, trichloroeten, tetrachloroeten, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), indeks fenolowy.

2. Monitoring operacyjny jednolitych części wód podziemnych prowadzony jest w celu oceny stanu chemicznego JCWPd uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych oraz stwierdzenia występowania znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężenia zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi. Badania w ramach monitoringu operacyjnego prowadzone są z częstotliwością przynajmniej raz w roku, z wyłączeniem roku, w którym jest prowadzony monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

Zakres badań obejmuje elementy fizyczno-chemiczne charakteryzujące rodzaj zidentyfikowanych oddziaływań antropogenicznych mających wpływ na badane wody podziemne oraz elementy fizyczno-chemiczne, których wartości stwierdzone na podstawie monitoringu diagnostycznego przekraczały wartości graniczne określone dla III klasy jakości wód podziemnych, które są wartościami progowymi dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych. W punktach pomiarowych dodatkowo wykonywane są oznaczenia elementów nieorganicznych: bar, beryl, cyna, cynk, kobalt, molibden, tal, tytan, uran, wanad oraz w wybranych punktach elementów organicznych: pestycydy, trichloroeten, tetrachloroeten, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), indeks fenolowy.

2.5.1. Monitoring wód podziemnych na terenie powiatu pszczyńskiego

Powiat pszczyński zlokalizowany jest na obszarze 6 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr: 144, 145, 155, 156, 157 oraz 162. W roku 2019 na jego terenie prowadzono badania JCWPd w punktach pomiarowych sieci krajowej nr Monbada: 1167 Miedźna, 1170 Piasek oraz 1997 Mizerów.

Badania oraz oceny jakości wód podziemnych w sieci krajowej wykonywane były na

zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Ocenę jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej na terenie powiatu pszczyńskiego zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Klasyfikacja jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej

Nr punktu	Nazwa punktu	JCWPd*	Gmina	Rok	Klasa jakości wskaźniki fizyko-chemiczne	Końcowa klasa jakości
1167	Miedzna	157	Miedzna	2019	V	IV
1170	Piasek	156	Pszczyna	2019	V	IV
1997	Mizerów	156	Suszec	2019	IV	III

*JCWPd – Jednolita część wód podziemnych

Klasyfikację jakości wód prowadzi się w Polsce w oparciu o system podziału wód powierzchniowych i podziemnych na podstawie ich jakości, czyli szeroko rozumianego stanu ekologicznego. W krajach Unii Europejskiej stosowany jest system pięcioklasowy. Ocenę jakości przygotowuje się na podstawie różnego typu wskaźników jakości wód. Klasyfikacji wód dokonuje się poprzez porównanie miarodajnych stężeń zanieczyszczeń i struktury zasiedlających je biocenoz określonych wskaźnikami z normatywnymi stężeniami zanieczyszczeń i strukturą biocenoz referencyjnych określonymi w rozporządzeniach rządu lub ministra odpowiedniego do spraw ochrony środowiska.

Charakterystyka klas jakości wód podziemnych

Stan chemiczny wód podziemnych również jest wyrażany w systemie pięciu klas:

- **Klasa I** – wody podziemne w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- **Klasa II** – wody podziemne w tej klasie można określić jako wody o dobrej jakości: wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne lub wskazują na bardzo słabe oddziaływania,
- **Klasa III** – wody podziemne w danej klasie określić można jako wody o zadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,

- **Klasa IV** – wody podziemne tej klasy scharakteryzować można jako wody o niezadawalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz wyraźnego oddziaływania antropogenicznego,
- **Klasa V** – wody podziemne danej klasy można określać jako wody o złej jakości: wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne.

Stan chemiczny wód w tym systemie dzielony jest na dwa stany:

- dobry stan chemiczny,
- zły stan chemiczny.

Dobry stan chemiczny mają wody z klas I, II i III. Są to wody niewskazujące na dopływ wód słonych ani innych groźnych zanieczyszczeń. Wody te oddziałując na wody powierzchniowe nie mogą wpływać na nie niekorzystnie. Zły stan chemiczny mają wody z klas IV i V. W ich przypadku nie jest spełniony przynajmniej jeden z warunków uzyskania stanu dobrego.

3. Stopień realizacji celów, kierunków interwencji zadań przyjętych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego

3.1. Kierunki interwencji zadań przyjętych w Programie

3.1.1. Obszar interwencji – powietrze atmosferyczne

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego Programie ochrony środowiska określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- wzrost efektywności energetycznej obiektów powiatu, poprzez zmniejszanie energochłonności urządzeń i instalacji oraz strat energii (poprzez termomodernizację obiektów powiatu, wymianę źródeł ciepła, stosowanie odnawialnych źródeł energii),
- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza,
- włączanie się w inicjatywy związane z rozwojem monitoringu jakości powietrza,
- budowa centrum przesiadkowego,
- rozwój systemu ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej,
- remonty dróg powiatowych oraz usprawnianie układów komunikacyjnych,
- przekazywanie mieszkańcom powiatu informacji o przekroczeniach poziomu dopuszczalnego, docelowego, informowania i alarmowego substancji w powietrzu.

Cel długookresowy do 2024 roku:

- kontynuowanie zadań z zakresu podniesienia jakości powietrza poprzez zmniejszenie zużycia energii, wymianę źródeł energii lub stosowanie odnawialnych źródeł energii.

3.1.2. Obszar interwencji – ochrona gleb i powierzchni ziemi

W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- ochrona gleb przed procesami wpływającymi na ich degradację,
- gospodarowanie glebami w sposób odpowiadający ich klasie bonitacyjnej

- i zanieczyszczeniu,
- rekultywacja gleb i gruntów zdegradowanych,
- zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej stanu gleb i ich prawidłowego wykorzystania,
- przeznaczanie pod zalesienie lub funkcję turystyczną gleb, nienadających się do produkcji rolnej,
- prawidłowe zagospodarowanie terenów pokopalnianych.

Cel długookresowy do 2024 r:

- ochrona i rekultywacja gleb i gruntów wraz z ich racjonalnym wykorzystaniem.

3.1.3. Obszar interwencji – ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

W zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- systematyczna rozbudowa i modernizacja wodociągów wraz z instalacją przyłączy ze szczególnym uwzględnieniem najsłabiej zwodociągowanych terenów Powiatu,
- kształtowanie świadomości ekologicznej na temat zasad korzystania z zasobów środowiska wodnego,
- kontrola zagospodarowania ścieków na terenach nieskanalizowanych,
- zabezpieczenie lub likwidacja nieczynnych ujęć wody,
- optymalizacja zużycia wody do celów socjalno-bytowych i produkcyjnych (stymulacja do zmniejszania jej zużycia),
- rozwój i modernizacja gospodarki ściekowej na terenie Powiatu wraz z budową nowych odcinków kanalizacji sanitarnej zbiorczej,
- wspieranie budowy szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach o zabudowie ekstensywnej lub poza zasięgiem projektowanej sieci kanalizacyjnej.

Cel długoterminowy do 2024 roku:

- racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych poprzez ochronę jakości i ilości wód.

3.1.4. Obszar interwencji – ochrona przed hałasem i polami elektromagnetycznymi

W zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- ograniczanie poziomu hałasu na terenach, gdzie jego natężenie odczuwane jest jako uciążliwe, szczególnie na obszarach gęstej zabudowy mieszkaniowej,
- modernizacja dróg,
- zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni w miejscach narażonych na ponadnormatywny hałas,
- stosowanie dźwiękochłonnych materiałów budowlanych,
- wymiana stolarki okiennej na okna o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej;
- zintensyfikowanie działań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców poprzez:
  - poprawienie organizacji ruchu ułatwiającą płynność jazdy,
  - właściwą organizację robót budowlanych,
  - budowę nowych odcinków dróg i obwodnic,
  - budowę ścieżek rowerowych,
- monitoring hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych oraz w otoczeniu zakładów przemysłowych,
- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- lokalizację (w miarę możliwości) infrastruktury teleinformatycznej w taki sposób, aby zapewnić dotrzymanie norm poziomów pól elektromagnetycznych w przestrzeni wymagającej ochrony, z uwzględnieniem skumulowanego oddziaływania wszystkich źródeł emisji.

Cel długookresowy do 2024 r.:

- zmniejszenie uciążliwości akustycznej i oddziaływania pól elektromagnetycznych.

3.1.5. Obszar interwencji – ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

W zakresie ochrony przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi w *Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego* określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- prowadzenie monitoringu potencjalnych zagrożeń środowiskowych, w celu ich zapobiegania,
- racjonalna polityka dotycząca inwestycji o dużym ryzyku wystąpienia awarii,
- opracowanie planów szybkiego reagowania kryzysowego, co zminimalizuje wielkość ewentualnych strat,
- poszerzenie świadomości lokalnej społeczności o postępowaniu w razie wystąpienia klęsk żywiołowych czy katastrof,
- wyposażenie jednostek powiatu w niezbędny sprzęt służący likwidacji strat po klęsce żywiołowej,
- prowadzenie zabiegów technicznych zapobiegających skutkom powodzi, udrażnianie studzienek, odmulanie cieków wodnych itp.

Cel długookresowy do 2024 r.:

- zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.

3.1.6. Obszar interwencji – gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami w *Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego* określono niżej wymienione kierunki działań do 2020 roku:

- zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji),
- doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami:
  - osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r.,
  - do 2020 r. recyklingowi powinno być poddawane 50% odpadów

komunalnych, zaś termicznemu przekształcaniu nie więcej niż 30% odpadów,

- zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie strumienia odpadów zbieranych selektywnie),
- ograniczenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych.

Cel długoterminowy do 2024 r:

- zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku.

3.2. Monitoring realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego

3.2.1. Zasady monitoringu realizacji Programu

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem wdrażania polityki ochrony środowiska w powiecie. Monitoring prowadzonych działań w zakresie ochrony środowiska oznacza, że realizacja *Programu* będzie podlegała ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Zgodnie z obecnymi przepisami Zarząd Powiatu co dwa lata przedkłada Radzie Powiatu raport oceniający realizację Programu. Wyniki oceny stanowią podstawę kolejnej aktualizacji Programu.

Głównymi elementami monitoringu wdrażania Programu powinny więc być:

- ocena postępów we wdrażaniu programu ochrony środowiska, w tym przygotowanie raportu (co dwa lata),
- aktualizacja polityki ochrony środowiska, tj. celów ekologicznych i kierunków działań.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji *Programu Ochrony Środowiska* jest dobry system sprawozdawczości, który powinien opierać się na wskaźnikach stanu środowiska i zmian presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej.

Propozycja monitoringu realizacji celów Programu jest oparta na wskaźnikach presji, stanu i reakcji:

- wskaźniki presji odnoszą się do tych form działalności, które zmniejszają ilość i jakość zasobów środowiska, przy czym wyróżnia się: wskaźniki presji bezpośredniej, wyrażonej w kategoriach emisji zanieczyszczeń lub konsumpcji zasobów środowiska, wskaźniki presji pośredniej, opisujących te szkodliwe formy działalności ludzkiej, które w efekcie prowadzą do wywierania presji bezpośredniej,
- wskaźniki stanu odnoszą się do jakości środowiska i jakości jego zasobów,
- wskaźniki reakcji pokazują w jakim stopniu społeczeństwo zainteresowane jest odpowiedzią na stan środowiska (indywidualne i grupowe działania prowadzące do ograniczenia, opanowania lub uniknięcia negatywnego oddziaływania na środowisko).

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki monitorowania *Programu*, przyjmując, że lista ta będzie sukcesywnie modyfikowana. Do określenia wskaźników zostały wykorzystane dane Państwowego Monitoringu Środowiska, Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych oraz dane własne Powiatu Jako wskaźniki wyjściowe przyjęto dane z 2010 roku,

Tabela 11. Wskaźniki monitoringu realizacji *Programu Ochrony Środowiska* dla Powiatu Pszczyńskiego

Lp.	Element monitoringu	Wskaźnik	2010	2018	2019
POWIETRZE ATMOSFERYCZNE (P)					
wskaźniki stanu					
1.	Jakość powietrza	Pył zawieszony PM10	C	C	C
		Pył zawieszony PM 2,5	C	C	C
		Dwutlenek siarki	C	C	C
		Dwutlenek azotu	A	A	A
		Tlenki azotu	A	A	A
		Tlenek węgla	A	A	A
		Benzen	A	A	A
		Ozon	C	C	C
		Ołów	A	A	A
		Kadm	A	A	A
		Nikiel	A	A	A
		Arsen	A	A	A

Lp.	Element monitoringu	Wskaźnik	2010	2018	2019
		Benzo(a)piren	C	C	C
wskaźniki presji					
2.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Ogółem [Mg/rok]	180	122	103
		Ze spalania paliw [Mg/rok]	138	64	58
		Węglowo-grafitowe, sadza [Mg/rok]	1	-	-
3.	Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Ogółem [Mg/rok]	308 900	234 281	219 617
		SO ₂ [Mg/rok]	343	327	310
		NO _x [Mg/rok]	364	275	272
		CO [Mg/rok]	236	238	268
		CO ₂ [Mg/rok]	204 830	175 355	161 559
wskaźniki reakcji					
4.	Ludność korzystająca z sieci gazowej w % ogółem ludności	Ludność [%]	68,1	71,7	73,3
5.	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji	[Mg/rok]	26 200	17 197	17 713
6.	Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane w urządzeniach do redukcji	[Mg/rok]	-	-	-
ZASOBY WODNE (W)					
wskaźniki stanu					
7.	Jakość wód powierzchniowych	Stan wód	zły	zły	b/d
8.	Jakość wód zbiornika Goczałkowickiego	Klasy jakości wód	A3	A3	b/d
9.	Jakość wód podziemnych	Klasy jakości wód	IV	III/IV	III/IV
10.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu	BZT ₅ [kg/rok]	34 328	29 498	26 256
		ChZT [kg/rok]	176 262	177 175	182 936
		Zawiesina [kg/rok]	46 572	41 062	46 320
		Azot ogólny [kg/rok]	51 729	22 508	23 587
		Fosfor ogólny [kg/rok]	2 118	1 966	2 031
11.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzanych do wód lub do ziemi	BZT ₅ [kg/rok]	1 958	1 733	806
		ChZT [kg/rok]	8 026	21 534	8 716
		Zawiesina [kg/rok]	2 770	3 860	1 926
		Chlorki i siarczany [kg/rok]	142 798	447 363	10427
		Fenole lotne [kg/rok]	4	-	-
		Azot ogólny [kg/rok]	914	3625	-
		Fosfor ogólny [kg/rok]	76	188	-
wskaźniki presji					
12.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności	Przemysł [dam ³ /rok]	1 667	364	238
		Ludność [dam ³ /rok]	4 478,7	3 488	3538
13.	Ludność korzystająca z wodociągów w % ogółem ludności	Ludność [%]	96,6	99,9	99,9
14.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółem ludności	Ludność [%]	53,6	70,5	70,6
15.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółem ludności	Ludność [%]	68,3	70,4	70,3
wskaźniki reakcji					
16.	Nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód	[tys. zł]	33 950	-	-
17.		biologicznych [szt.]	3	6	7

Lp.	Element monitoringu	Wskaźnik	2010	2018	2019
	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków	z podwyższonym usuwaniem biogenów [szt.]	0	2	2
18.	Liczba przemysłowych oczyszczalni ścieków	mechanicznych [szt.]	2	-	-
		biologicznych [szt.]	1	-	-
		z podwyższonym usuwaniem biogenów [szt.]	1	1	1
19.	Stopień oczyszczania ścieków przemysłowych odprowadzanych do wód i do ziemi	Ścieki przemysłowe odprowadzane w ciągu roku ogółem [dam ³]	1868	402	230
		w tym oczyszczone [dam ³]	133	316	140
GOSPODARKA ODPADAMI (O)					
wskaźniki stanu					
20.	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych	z gospodarstw domowych [Mg]	18 394	15 406	17 217
		z innych źródeł (handel, usługi, biura itp.) [Mg]	7814	9111	7404
wskaźniki presji					
22.	Wytworzone odpady komunalne	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych [. Mg]	26208	24517	24921
23.	Odpady wytworzone odpadów w sektorze gospodarczym	Ilość wytworzonych odpadów [tys. Mg]	3 065,3	3244,0	3870,5
24.	Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów	Powierzchnia terenów [m ²]	270	60	60
wskaźniki reakcji					
25.	Ilość odpadów zebranych podczas likwidacji dzikich wysypisk	w [Mg]	77	0,7	0,5
PRZYRODA I KRAJOBRAZ (PK)					
wskaźniki stanu					
26.	Lesistość	Udział lasów w powierzchni powiatu ogółem [%]	27,9	28,0	28,0
27.	Powierzchnie chronione	Ogółem obszary prawnie chronione (bez obszarów Natura2000) [ha]	1 061,9	1023,7	1023,7
		Powierzchnia rezerwatów przyrody ogółem [ha]	819	821	821
		Powierzchnia parków krajobrazowych [ha]	220	180	180
		Obszary chronionego krajobrazu [ha]	0	0	0
		Powierzchnia użytków ekologicznych [ha]	22,9	22,9	22,9
		Pomniki przyrody [szt.]	33	33	33
ZASOBY NATURALNE (ZN)					
wskaźniki presji					
28.	Działalność górnicza	Liczba obszarów górniczych wyznaczonych na terenie powiatu	11	12	13
		W tym liczba aktualnych obszarów górniczych węgla kamiennego	6	8	9
HISTORYCZNE ZANIECZYSZCZENIA POWIERZCHNI ZIEMI I SZKODY W ŚRODOWISKU					
wskaźnik presji					
32.	Powierzchnia terenu – historyczne zanieczyszczenia	Ilość zarejestrowanych obszarów zgłoszonych przez gminy, powiat do bazy wojewódzkiej (RSIP)	zgłoszo no 6 terenów	-	-
		Powierzchnia obszarów objętych szkodą w środowisku – po 2007r	-	1310m ²	1310m ²
wskaźnik reakcji					

Lp.	Element monitoringu	Wskaźnik	2010	2018	2019
33.	Tereny zrekultywowane	Ilość [szt.]	-	3	3
		Powierzchnia obszarów [m ²]	-	1310	1310
HAŁAS I ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH (HE)					
wskaźnik stanu					
34.	Monitoring hałasu	Liczba punktów monitoringu hałasu [szt.]	-	-	5
		Liczba punktów kontrolnych Powiatu z przekroczeniami norm hałasu [szt.]	-	-	2
35.	Monitoring pól elektromagnetycznych	Liczba punktów prowadzonego monitoringu oddziaływania pól elektromagnetycznych [szt.]	2	1	2
		Liczba punktów kontrolnych Powiatu z przekroczeniami norm natężenia pola elektromagnetycznego [szt.]	0	0	0
wskaźnik presji					
36.	Liczba pojazdów	Liczba pojazdów samochodowych zarejestrowanych w powiecie pszczyńskim [szt.]	64 946	84 401	87 164
		Samochody osobowe na 1000 ludności	484	608	625

3.3. Stopień oraz koszty realizacji zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego w latach 2018 – 2019

Cele i działania zdefiniowane w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego określono jako obowiązujące w czasie krótkoterminowego (do roku 2020) i długoterminowego (do roku 2024) harmonogramu realizacyjnego. Należy zaznaczyć, że szeroko pojęta ochrona środowiska oraz działania prowadzące do zrównoważonego rozwoju, nie są tylko zadaniami realizowanymi na poziomie lokalnym, przez samorząd powiatowy, czy też gminny. W tym zakresie działania Powiatu są ukierunkowane poprzez działania prowadzone na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz regionalnym przez takie jednostki i instytucje, jak: Ministerstwo Środowiska, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Marszałka, Wojewodę i Sejmik Województwa Śląskiego, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych (Nadleśnictwa, Leśnictwa), Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodki Edukacji Ekologicznej, Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Państwową Straż Pożarną, Inspekcję Transportu Drogowego, zarządców dróg wszystkich kategorii, organy

nadzoru budowlanego, inspekcję sanitarną, zarządzających składowiskami odpadów oraz innymi instalacjami, podmioty gospodarcze, czy też właściciele gruntów.

W Raporcie skupiono się na stopniu realizacji zadań własnych Powiatu, określonych w harmonogramie, przy założeniu że zadania własne Powiatu to przedsięwzięcia, które są finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji Powiatu.

Tabela 12. Realizacja zadań przewidzianych w Programie wraz z kosztami poniesionymi z budżetu powiatu pszczyńskiego za lata 2018-2019

Zadania z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego na lata do 2020 roku z perspektywą do roku 2024	Jednostka realizująca zadanie	Poniesione koszty z budżetu powiatu [zł]		Źródło finansowania	Uwagi
		2018	2019		
OBSZAR INTERWENCJI –POWIETRZE ATMOSFERYCZNE					
Modernizacja systemów ogrzewania w obiektach zarządzanych przez Powiat	Starostwo Powiatowe	217 593,13	406 867,30	Budżet Powiatu, WFOŚ	
Termomodernizacja obiektów będących we władaniu Powiatu	Starostwo Powiatowe/ jednostki organizacyjne powiatu			Budżet Powiatu	
Wymiana oświetlenia na energooszczędne	Starostwo Powiatowe	109 880,00		Budżet Powiatu	
Budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego w Pszczynie	Starostwo Powiatowe/ Gmina Pszczyna	-	2 561 704,44 (koszty z dofinansowaniem 17,1 mln)	Europejski Fundusz Rozwoju, budżet Powiatu	Koszty dotyczą lat 2018-2019
Wspieranie monitoringu jakości powietrza	Starostwo Powiatowe/ WIOŚ	3 600,00	3 000,00	Budżet Powiatu	nieodpłatne użyczenie gruntu pod stację monitoringu opadu pyłu
Bieżące remonty i przebudowy dróg powiatowych	Powiatowy Zarząd Dróg	835 000,00 (koszty całkowite łącznie z dofinansowaniem 2,6 mln zł)	2 246 071,12 (koszty całkowite łącznie z dofinansowaniem 8.6 mln zł)	Budżet Powiatu, PZD fundusze UE, Skarb Państwa, gminy powiatu	

Zadania z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego na lata do 2020 roku z perspektywą do roku 2024	Jednostka realizująca zadanie	Poniesione koszty z budżetu powiatu [zł]		Źródło finansowania	Uwagi
		2018	2019		
Budowa ścieżek rowerowych	Powiatowy Zarząd Dróg	100 000,00 (całkowity koszt zadania 467 247,18)		Budżet Powiatu, Budżet Gminy Pawłowice	
Utrzymanie czystości dróg w celu ograniczenia emisji wtórnej (czyszczenie metodą moką)	Powiatowy Zarząd Dróg	41 987,1	361 714,97	Budżet Powiatu,	W roku 2019 kupiono zamiatarkę ciągnioną do zamykania dróg na mokro
Edukacja ekologiczna mieszkańców powiatu w zakresie utrzymania dobrej jakości powietrza	Starostwo Powiatowe/ POPP	7 328,61	9 442,27	Budżet Powiatu POPP	
OBSZAR INTERWENCJI – OCHRONA WÓD POWIERZCNIOWYCH I PODZIEMNYCH					
Realizacja przedsięwzięć związanych z oczyszczaniem ścieków opadowych z dróg powiatowych	Starostwo Powiatowe/ Powiatowy Zarząd Dróg	-	-	Budżet Powiatu, fundusze UE	
Bieżąca konserwacja rowów przy drogach powiatowych	Starostwo Powiatowe	53 727,94	6 600,02	Budżet Powiatu	
Doposażenie w sprzęt powiatowego magazynu przeciwpowodziowego	Starostwo Powiatowe	74 018,24	-	Budżet Powiatu	2018 r.: motopompy, odzież ochronna, projekt powiatowego magazynu przeciwpowodziowego
Współdziałanie w tworzeniu systemów ochrony przeciwpowodziowej	Starostwo Powiatowe, Województwo Śląskie, Gmina Powiatu	500 000,00		Budżet Powiatu	Regulacja Potoku Goczałkowickiego
OBSZAR INTERWENCJI - GOSPODARKA ODPADAMI					
Zwiększenie kontroli i egzekwowanie realizacji zapisów w wydawanych	Starostwo Powiatowe	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu	Wykonywanie na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami

Zadania z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego na lata do 2020 roku z perspektywą do roku 2024	Jednostka realizująca zadanie	Poniesione koszty z budżetu powiatu [zł]		Źródło finansowania	Uwagi
		2018	2019		
decyzjach w zakresie gospodarki odpadami					
Kontynuowanie współpracy z gminami przy likwidacji wyrobów zawierających azbest	Starostwo Powiatowe/ Gminy	-	16 825,07	Budżet Powiatu	Dofinansowanie gminnych programów usuwania azbestu
Aktualizacja powiatowego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Starostwo Powiatowe	-	-	Budżet Powiatu	Wykonano w ramach opracowania programu ochrony środowiska
Kontynuowanie przedsięwzięć związanych z usuwaniem odpadów z dróg powiatowych	Starostwo Powiatowe/ Powiatowy Zarząd Dróg	59 034,22	23 052,39	Budżet Powiatu/ PZD	
OBSZAR INTERWENCJI – OCHRONA GLEB, PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa	Starostwo Powiatowe/ Nadleśnictwo Kobiór	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu, Budżet Nadleśnictwa	Wykonywane na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami
Aktualizacja operatów urządzenia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa	Starostwo Powiatowe	-	3 000,00	Budżet Powiatu,	
Urządzenie i utrzymanie terenów zieleni wokół obiektów powiatu	Starostwo Powiatowe	6 849,00	9 570,00	Budżet Powiatu,	
Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Starostwo Powiatowe	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu	Wykonywane na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami
OBSZAR INTERWENCJI – OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI					
Prowadzenie monitoringu terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starostwo Powiatowe / Gminy	9 348,00	9 348,00	Budżet Powiatu	Wykonywane na bieżąco zgodnie z

Zadania z Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego na lata do 2020 roku z perspektywą do roku 2024	Jednostka realizująca zadanie	Poniesione koszty z budżetu powiatu [zł]		Źródło finansowania	Uwagi
		2018	2019		
					posiadanymi kompetencjami
Prowadzenie rejestru terenów na których wystąpiły ruchy masowe ziemi	Starostwo Powiatowe/ PIG/ WIOŚ	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu	Wykonywane na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami
Nadzór organu administracji geologicznej nad realizacją prac geologicznych zgodnie z zatwierdzonym projektem robót geologicznych	Starostwo Powiatowe	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu	Wykonywane na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami
OBSZAR INTERWENCJI - HAŁAS I ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH					
Współpraca z WIOŚ w zakresie monitorowania jakości hałasu oraz oddziaływania pól elektromagnetycznych	Starostwo Powiatowe/ WIOŚ	w ramach wydatków bieżących	w ramach wydatków bieżących	Budżet Powiatu	Wykonywane na bieżąco zgodnie z posiadanymi kompetencjami
Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych	Starostwo Powiatowe/ Powiatowy Zarząd Dróg	j.w.	j.w.	Budżet Powiatu, fundusze UE, budżety gmin	
Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	PZD	52408,56	18 434,43	Budżet Powiatu	

Wydatkowane kwoty wymienione w tabeli powyżej zostały w szczególności poniesione na:

- wymianę źródła ciepła wraz z wymianą instalacji c.o. w budynku PZS nr 2 przy ul. Bogedaina 24 w Pszczynie,
- wymianę oświetlenia wewnętrznego w budynkach Starostwa Powiatowego w Pszczynie przy ul. 3-go Maja 10 i Korfantego 6,
- wymianę źródła ciepła i instalacji cwu w budynku ZSO w Pszczynie przy ul. 3-go Maja 7,

- budowę centrum przesiadkowego,
- przebudowę drogi powiatowej nr 4100S tj. ul. Wyzwolenia w miejscowości Suszec, Kryry, Mizerów na odcinku od skrzyżowania z DW935 w Suszcu do skrzyżowania z ul. Uczniowską w Mizerowie,
- przebudowę drogi powiatowej nr 4103S tj. ul. Pawiej w Wiśle Małej i ul. Jedności w Studzionce (etap I),
- przebudowę drogi powiatowej nr 4111S tj. ul. Sznelowiec w Pszczynie w km 0+942,5 do 1+547,5,
- remont drogi powiatowej nr 4109S tj. ul. Hodowców w Wiśle Wielkiej w km 2+370 do 2+420 oraz 3+005 do 3+205,
- remont drogi powiatowej nr 4110S tj. ul. Łącznej w Brzeźcach,
- remont nawierzchni drogi powiatowej nr 4154S tj. ul. Baranowickiej w Suszcu,
- budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 4121S tj. ul. Batalionów Chłopskich w Pszczynie,
- remont nawierzchni chodnika w ciągu ul. Katowickiej w Pszczynie - etap III,
- - budowę ścieżki pieszo-rowerowej przy ul. Wodzisławskiej w Pawłowicach (na odcinku od ul. Górniczej do ul. Kruczej,
- regulację cieku Goczałkowickiego w km 0+750 do 4+200,
- zakup fabrycznie nowej zmiatarki ciągnionej do czyszczenia dróg na mokro,
- współpracę z gminami powiatu w zakresie usuwania odpadów zawierających azbest z obiektów stanowiących własność osób fizycznych i prawnych położonych na terenie powiatu pszczyńskiego,
- edukację ekologiczną, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania akcji związanej ze wzrostem społecznej świadomości związanej ze szkodliwością dla zdrowia przekraczania wartości dopuszczalnej pyłów PM 10 i PM 2,5 w powietrzu atmosferycznym,
- doposażenie w sprzęt magazynu przeciwpowodziowego.

4. Ocena realizacji Programu ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego

Głównym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach - od krajowego, poprzez wojewódzki, powiatowy aż do gminnego, jest przede wszystkim poprawa stanu środowiska naturalnego, efektywne zarządzanie środowiskiem, zapewnienie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją oraz stworzenie warunków do wdrażania wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Obserwując zmiany w zakresie stanu środowiska, czynników presji czy zakresu reakcji na przestrzeni lat 2010 – 2019 można stwierdzić, iż mimo szeregu przedsięwzięć realizowanych na terenie Powiatu Pszczyńskiego stan środowiska naturalnego w zakresie jakości powietrza atmosferycznego oraz wód powierzchniowych i podziemnych nie uległ widocznej poprawie. Na przestrzeni 2010-2019 roku nie stwierdzono wyraźnych różnic w zakresie zanieczyszczenia powietrza, mimo iż w celu poprawy i ochrony powietrza atmosferycznego podjęto szereg działań inwestycyjnych i termomodernizacyjnych w zakresie istniejących źródeł ciepła, modernizujących system drogowy w powiecie, a także powiększających udział energii ze źródeł odnawialnych. Równolegle w tym zakresie były prowadzone działania nieinwestycyjne - działania edukacyjne i promocyjne dotyczące upowszechniania wykorzystania odnawialnych źródeł energii, stosowania ekologicznych nośników energii, edukacji na temat szkodliwości spalania materiałów odpadowych różnego pochodzenia, promowania komunikacji zbiorowej i ruchu rowerowego, promocji odnawialnych źródeł energii. Należy w tym miejscu podkreślić, że obecnie wszystkie obiekty powiatowe ogrzewane są gazem, a same budynki kolejno podlegają termomodernizacji.

W zakresie jakości wód powierzchniowych podziemnych na przestrzeni lat 2010 – 2019 nie zauważa się znaczącej poprawy. Optymistyczną zmianą jest ponad pięciokrotne zmniejszenie ilości wody zużywanej w sektorze gospodarczym i o ok.30% przez mieszkańców powiatu, to jednak ładunki zanieczyszczeń odprowadzane do wód nie zmniejszają się w tak spektakularny sposób. Powodem tego zjawiska może być znaczna poprawa w zakresie ilości oczyszczanych ścieków z sektora gospodarczego, natomiast procent odprowadzających ścieki mieszkańców powiatu op oczyszczalni wzrósł w stosunku do roku 2010 o ok. 3%).

W latach 2018 -2019 w zakresie ochrony przyrody nie zaszły zmiany, nie powstały nowe obszary chronione oraz nowe formy ochrony. Ważnym elementem w tym zakresie jest obowiązująca na terenach cennych przyrodniczo ich całkowita ochrona oraz dążenie do zachowania i wzrostu bioróżnorodności oraz tworzenie możliwości właściwego korzystania z ich walorów zarówno przez mieszkańców jak i turystów odwiedzających nasz powiat.

Zmiany w zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi wprowadzone w okresie objętym niniejszym raportem wpłynęły na znaczną poprawę w tym zakresie. Odzwierciedleniem tego stanu jest np. raportowana przez gminy coraz mniejsza ilość dzikich wysypisk odpadów. Powiat Pszczyński aktywnie włącza się w pomoc mieszkańcom w działaniach na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest. Jak już niejednokrotnie podkreślano, zarówno w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego czy raportach z tego Programu, realizacja Programu na stopniu powiatowym, nie ma praktycznie charakteru wykonawczego, gdyż bezpośredni wpływ na stan środowiska i zadania związane z jego ochroną, obciążają samorządy gmin i podmioty gospodarcze.

W Raporcie przedstawiono zadania realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu Programu ochrony środowiska, a do najważniejszych należy zaliczyć m.in.:

- wymianę źródeł ciepła i termomodernizację obiektów należących do Powiatu,
- budowę centrum przesiadkowego,
- zadania związane z modernizacją sieci dróg powiatowych,
- konsekwentną realizację zadań własnych powiatu w zakresie kontroli wydawanych decyzji i zezwoleń,
- edukację ekologiczną.

Zadania określone w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024 są realizowane na bieżąco. W analizowanych latach Starostwo Powiatowe w Pszczynie zrealizowało wiele różnych projektów z różnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego, angażując nie tylko środki pochodzące z budżetu powiatu, ale też korzystając z różnych możliwie dostępnych źródeł finansowania.

Analizując szczegółową strukturę nakładów na inwestycje związane z ochroną środowiska można wywnioskować, iż hierarchia realizacji zadań ekologicznych, jak również same zadania zostały nakreślone w sposób prawidłowy.

Wszystkie te inwestycje łączy jednak jeden wspólny cel - poprawa jakości środowiska naturalnego i poprawa jakości życia mieszkańców Powiatu Pszczyńskiego. Biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju zadania te powinny być kontynuowane w latach kolejnych, w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania.

W szczególności kontynuowane powinny być wszelkie działania związane z realizacją programu naprawczego określonego w programie ochrony powietrza, w związku z przekroczeniami normatywnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, utrzymujących się na terenie powiatu pszczyńskiego od wielu już lat. Tym samym wśród najważniejszych działań przyszłości powinny znaleźć się rozwój energii odnawialnej, modernizacje ciągów komunikacyjnych czy budowa ścieżek rowerowych.

Mocną stroną działań jest fakt, iż większość z nich wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska. Przykładem tu może być bieżące utrzymanie i zarządzanie drogami, polegające na przeprowadzaniu remontów, wprowadzaniu właściwej organizacji ruchu oraz utrzymaniu dróg w czystości, co nie tylko przyczynia się do ochrony powietrza atmosferycznego (ograniczanie pylenia wtórnego, mniejsza emisja gazów powstających w wyniku spalania paliwa w silnikach pojazdów) ale również, w związku z poprawą płynności jazdy, wpływa na poprawę klimatu akustycznego.

Niezrealizowane w okresie sprawozdawczym zadania należy traktować jako cele do dalszej realizacji.

Ważnym aspektem w realizacji celów określonych w programie jest również bieżąca realizacja zadań własnych Powiatu w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska, a wynikających przede wszystkim z ustawy o samorządzie powiatowym oraz przepisach dotyczących ochrony środowiska. Zadania te ustawowo przypisane są organowi ochrony środowiska jakim jest starosta, ale ich realizacja spoczywa na adresatach decyzji, czyli podmiotach korzystających ze środowiska.

Wśród wydawanych decyzji, przyjmowanych zgłoszeń i dokonywanych wpisów, kształtujących warunki korzystania ze środowiska (w których określa się normy, standardy emisji oraz uprawnienia), wymienić należy instrumenty prawno-administracyjne leżące po stronie samorządu powiatowego, a w szczególności:

- pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- zezwolenia na przetwarzanie odpadów,

- pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- pozwolenia zintegrowane,
- decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu,
- nadawanie uprawnień do uczestniczenia w handlu emisjami,
- nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa.

Samorząd powiatowy na bieżąco prowadzi sprawy związane z wnioskami podmiotów korzystających ze środowiska oraz obsługą mieszkańców i podmiotów gospodarczych pod kątem organizacyjno-administracyjnym. Warunki korzystania z środowiska, określone w wydawanych decyzjach i zezwoleniach, kontrolowane są w ramach bieżącej pracy urzędu, we współpracy z inspekcją ochrony środowiska, sanitarną i weterynaryjną jak również z organami policji i straży pożarnej.

5. Materiały źródłowe

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/288/18 z dnia 24 stycznia 2018 roku.
- Strategia Rozwoju Powiatu Pszczyńskiego na lata 2016-2023, Pszczyna maj 2016 r., Załącznik do Uchwały Nr XVIII/141/16 Pady Powiatu Pszczyńskiego z dnia 25 maja 2016 r.
  - Bank Danych Lokalnych GUS,
  - Roczniki Statystyczne Województwa Śląskiego,
  - Dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
  - Dane Powiatu Pszczyńskiego,
  - Informacja o stanie środowiska w powiecie pszczyńskim w roku 2019, przygotowania w lutym 2020 roku przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach,
  - Informacja o stanie środowiska Województwa Śląskiego za 2018 rok, WIOŚ Katowice 2019r.,
  - Informacja o stanie środowiska Województwa Śląskiego za 2019 rok, WIOŚ Katowice 2020r.,
  - Stan środowiska w województwie śląskim w 2018 roku, WIOS Katowice 2019r.,
  - Stan środowiska w województwie śląskim w 2019 roku, WIOS Katowice 2020r.,
  - Sprawozdanie z monitoringowego pomiaru pól elektromagnetycznych nr: 180/2018 przeprowadzonego w Kobiórze przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach,
  - Sprawozdanie z monitoringowego pomiaru pól elektromagnetycznych nr: 562/2019 przeprowadzonego w Pszczynie przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach,
  - Sprawozdanie z monitoringowego pomiaru pól elektromagnetycznych nr 391/2019 przeprowadzonego w Suszcu przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach,
  - Informacja WIOS Katowice, Delegatura w Bielsku-Białej o przeprowadzonych

- w roku 2018 kontrolach obiektów o podstawowym znaczeniu dla ochrony środowiska zlokalizowanych na terenie powiatu pszczyńskiego,
- Informacja WIOS Katowice, Delegatura w Bielsku-Białej o przeprowadzonych w roku 2019 kontrolach obiektów o podstawowym znaczeniu dla ochrony środowiska zlokalizowanych na terenie powiatu pszczyńskiego.

UZASADNIENIE

Ustawa Prawo ochrony środowiska, która weszła w życie w 2001 roku, wprowadziła obowiązek opracowania przez samorządy każdego szczebla programów ochrony środowiska. Z przyjętego przez organ stanowiący jst programu organ wykonawczy jest zobowiązany do przedstawienia raportu z jego wykonania. Zgodnie z art. 18 ust. 2 p.o.ś., organ wykonawczy jst sporządza co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, który przedstawia organowi stanowiącemu jst.

Niniejszy „Raport...” odnosi się do okresu sprawozdawczego od 01.01.2018 do 31.12.2019, w związku z czym obejmuje okres objęty „Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Pszczyńskiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2024” przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/288/18 z dnia 24 stycznia 2018 roku.

Ustawodawca nie stawia żadnych wymagań co taki raport powinien zawierać, jaka ma być jego forma, struktura i treść. Przepis ten nie reguluje też formy przyjęcia raportu przez organ wykonawczy jst. Stanowi on jedynie, że raport z realizacji programu ochrony środowiska powinien zostać "przedstawiony" organom wskazanym w art. 18 ust. 2 p.o.ś. Z artykułu tego nie wynika zatem obowiązek przyjęcia raportu z wykonania programu ochrony środowiska w formie uchwały. W praktyce jednak, mimo braku ustawowego obowiązku, wskazane w art. 18 ust. 2 p.o.ś. organy wykonawcze jst przyjmują raport z realizacji programu ochrony środowiska w postaci uchwały w oparciu o ww. przepis oraz odpowiedni przepis dotyczący samorządu.

Raport zawiera swoiste podsumowanie działań podjętych dla realizacji zadań i osiągnięcia celów określonych w Programie Ochrony Środowiska. Zakres Raportu obejmuje w szczególności:

- aktualny stan środowiska powiatu pszczyńskiego na podstawie danych z monitoringu prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- wykaz priorytetów ekologicznych przyjętych w Programie Ochrony Środowiska poddanych analizie,
- wykaz zrealizowanych przedsięwzięć wraz z poniesionymi kosztami,
- wnioski z monitoringu realizacji Programu,
- wskazanie głównych zagrożeń w realizacji Programu